

1   utorak, 29.03.2005.
2   [Otvorena sednica]
3   [Optuženi je ušao u sudnicu]
4   ... Početak u 9.03h
5   SUĐSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
6   Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
7   Izvolite sjesti.
8   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro svima nakon ovog dugog
9   uskršnjeg vikenda. Molim tajnicu da najavi predmet.
10   GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude, ovo je predmet
11   IT-00-39-T, *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*.
12   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zahvaljujem tajnici.
13   Gospodine Harmon, da li je Tužilaštvo spremno da pozove sljedećeg
14   svjedoka koji je, ako se ne varam, gospodin Ramiz Alajbegović.
15   G. HARMON: [simultani prevod] Spremni smo.
16   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim poslužiteljicu... Izvolite,
17   gospođu Loukas.
18   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Prije nego što dođe do toga, postoji
19   cijeli niz stvari s kojima bih se željela pozabaviti. Kao prvo, imam niz
20   prigovora koje želim uložiti na izjave koje se namjeravaju dostaviti u spis
21   prema pravilu 89(F).
22   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.
23   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ja sam *e-mailom* poslala svoje prigovore
24   Tužilaštvu, sinoć; također sam prosljedila jedan primjerak Pretresnom vijeću
25   kako biste bili upoznati.
26   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja to ujutro nisam našao. Oni koji mi
27   obično pomažu rano ujutro su kasnili, vjerojatno zbog nekih tehničkih razloga.
28
29
30

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.

1   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ja onda mogu sada iznijeti koji su moji
2   prigovori.

3   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite.

4   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da li imate izjave?

5   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Iz istog razloga nemam. Moje kolege
6   imaju. Zamolit ću ako imate još jedan primjerak.

7   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, sada ih imam. Izvolite, gospođo
8   Loukas.

9   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Što se tiče prve stranice, to je stranica
10 2, željela bih uložiti prigovor -

11   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pretpostavljam da govorite o izjavi za
12 Međunarodni sud?

13   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, onaj od januara 1999. godine.

14   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, dobro. Druga stranica?

15   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Tako je, časni Sude. Riječ je o
16 paragrafima 6 do 10. Temelj mog prigovora je sljedeći: čini se da se ovdje
17 govori o srpskom nacionalizmu i takvim stvarima iz 1991. Moj prigovor se temelji
18 na tome da je to u kontekstu da nije relevantno, a isto tako da nedostaje
19 kontekst. Govori se o srpskom nacionalizmu, a da se ne koristi kontekst, da se
20 ne govori o usponu nacionalizma među svim stranama u to vrijeme.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Izvolite, gospodine Harmon.

2 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je veoma relevantno!
3 Vijeće je preko cijelog niza iskaza tokom vijećanja čulo iskaze o razvoju
4 nacionalizma u raznim općinama. Ovaj iskaz je konkretno relevantan za ono što se
5 zbivalo u općini Rogatica i ja sam imao namjeru da specifično ispitam gospodina
6 Alajbegovića o ova dva sastanka, to jest, skupa i kakav je bio utjecaj, učinak
7 na Rogaticu i politički razvoj u općini.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Loukas, nije mi sasvim jasno.
9 Kažete da nije relevantno zato što nije uspoređeno sa drugim nacionalističkim
10 pokretima?

11 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, time što nije kontekstualno, ispada
12 da je tendenciozno.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li biste smatrali da su onda drugi
14 nacionalistički pokreti relevantni?

15 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ako se spomene srpski nacionalizam, onda
16 su i drugi nacionalizmi relevantni, ali ako se samo spominje srpski nacionalizam
17 jednoj zemlji gdje su se razvile tri nacionalne stranke, gdje je bilo
18 nacionalizma u sve tri grupe, u tom smislu onda nije kontekstualno, a relevantno
19 može biti samo ako se stavi u kontekst, a ako se ne stavi u kontekst, po mom
20 mišljenju, časni Sude, onda nije relevantno.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vaša tvrdnja pretpostavlja da su se
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 razvijali i drugi nacionalizmi.

2 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Tako je, časni Sude.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pretpostavimo da Tužilaštvo
4 pretpostavlja da je postojao samo jedan nacionalni pokret, onda ne mogu čak ni
5 stvoriti kontekst za koji Vi tražite da se pokaže. Za razliku od toga, ako
6 Obrana zauzme stav da je bilo drugih nacionalističkih razvoja događaja, onda bi
7 se mogao stvoriti kontekst.

8 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Mislim da je takođe problem u tome kako
9 su uzete izjave. Na primjer, izjave se često brljavo uzimaju. Prije uvođenja
10 pravila 92bis i pravila 89(F)u ovom kontekstu, zapravo su uzimane u kontekstu
11 gdje se računalo da će svjedoci govoriti i davati iskaz ovdje, dakle, da neće
12 biti postavljana sugestivna pitanja i druge problematične stvari što se ne bi
13 moglo događati tokom glavnog ispitivanja.

14 Imam i drugih prigovora. Ovo je samo početak.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro, čuli smo Vas, osim ako gospodin
16 Harmon ima još neki komentar, možemo dalje.

17 G. HARMON: [simultani prevod] Nemam nikakvih komentara.

18 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Sljedeći prigovor se tiče treće stranice.
19 To je prvi kompletan paragraf tamo. Dakle, paragraf 12, nakon što su navedena
20 ona imena. I kada pogledamo posljednju rečenicu, tamo stoji:

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 "Po mom mišljenju, oni uopšte nisu bili ugroženi. To je bio samo pokušaj da im
2 se ispere mozak i da se podrži srpski nacionalizam."

3 Časni Sude, ulažem prigovor i smatram da se radi samo o mišljenju. Ne
4 navodi se ovdje na kojoj činjeničnoj osnovi je iznesen taj stav. Dakle, zbog
5 toga što se radi o iskazivanju samo stava, ja ulažem prigovor.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon?

7 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, radi se o svjedoku koji je bio
8 načelnik uniformisane policije, koja je bila u znatnoj mjeri povezana sa
9 administrativno-upravnim organima koji su postojali u općini Rogatica u to
10 vrijeme i ja ga konkretno imam namjeru ispitivati o tim ljudima. Konkretno ga
11 imam namjeru ispitivati o prijetnjama koje je on doživljavao i vidio tokom
12 perioda srpskog preuzimanja vlasti u toj općini i mi smatramo da bi njegov stav
13 pomogao Pretresnom vijeću kod prosuđivanja činjenica vezanih za ovaj predmet.

14 Prema tome, ja smatram da ovo mišljenje koje ćemo mi s njim ispitati -
15 sa svjedokom, dakle, mislimo da je to nešto što je primjereno ovdje izvoditi
16 pred Vijećem,, s obzirom na njegova saznanja o situaciji u općini Rogatica.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, Vi ćete ovdje činjeničnu osnovu
18 za nešto što je tu sad bilo opisano kao stav, dobiti od svjedoka jer ovaj prvi
19 dio naravno nije, ali druga polovina jeste stvarno nešto što je samo stav.
20 Gospodine Harmon, da li biste mogli izbaciti ovu drugu polovinu izjave, pa onda

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da dobijemo od svjedoka? /kako je prevedeno/

2 G. HARMON: [simultani prevod] Ja nemam ništa protiv toga. Svjedok će
3 objašnjavati nacionalistički kontekst prethodnih sastanaka.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da, mislim da sam to... to ćemo čuti
5 tokom iskaza. Dakle, gospođa Loukas, Tužilaštvo se ne protivi da se izbace ova
6 dva reda gdje ide od riječi "po mom mišljenju" pa do "srpski nacionalizam" u
7 paragrafu 12. Izvolite, sljedeći prigovor.

8 Gospođu Loukas!

9 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Sljedeći prigovor se tiče ponovo stranice
10 3, paragraf 18. To je: "Treba napomenuti...", početak toga, dakle, u toj
11 rečenici toj "Treba napomenuti da osnovna škola koju je posjetio Radovan
12 Karadžić kasnije postala zločinački centar...", i onda se -

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pretpostavljam da želite znati zbog čega
14 svjedok smatra da treba napomenuti?

15 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, to što je netko posjetio školu
16 ranije, to -

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 G. HARMON: [simultani prevod] Pa ja mogu postaviti pitanje svjedoku da
2 mi da temelj za svoj zaključak, časni Sude.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, uradimo to, onda da vidimo koji je
4 temelj za njegova saznanja na temelju kojih iznosi komentare iz paragrafa 18.
5 Izvolite dalje, gospođu Loukas.

6 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, časni Sude, sada kada govorimo o
7 posljednjoj rečenici, u istom tom paragrafu, također trebam napomenuti da je
8 ovaj drugi posjetilac, Rajko Kušić, kasnije je imao sveukupnu komandu nad ovim
9 zatočeničkim centrom. Ponovo se radi o jednoj veoma jasnoj tvrdnji, a da se ne
10 daje nikakav temelj od kud ta saznanja.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, da li ima problema?

12 G. HARMON: [simultani prevod] Nema problema, časni Sude.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, time će se baviti tokom
14 ispitivanja svjedoka, a usput, molim Vas, stavite slušalice pa ćete primijetiti
15 da li koristite mikrofoni ili ne.

16 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Dobro, časni Sude. Dakle, idemo na
17 stranicu 4, 7. paragraf.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pretpostavljam da je to paragraf 25,
19 gdje počinje: "Bilo je očito...", i Vas zanima zbog čega je bilo očito.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Tako je, časni Sude.

2   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Isti odgovor, gospodine Harmon?

3   G. HARMON: [simultani prevod] Isti odgovor.

4   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Evo, to samo pokazuje koliko je bilo

5 brljanja kada su uzimane ove izjave. Da vidimo. Sada pređimo na paragraf 26.

6 Ponovo se radi -

7   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pitate se zbog čega je on znao jer on

8 kaže: "Znam da je..."

9   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Tako je.

10   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Isti odgovor, gospodine Harmon?

11   G. HARMON: [simultani prevod] Isti odgovor.

12   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavite, gospođo Loukas.

13   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Onda idemo na paragraf 29. Ponovo se

14 iznose lični stavovi. Ja lično smatram da je to bio rani test da vide kako će

15 Muslimani reagovati. Ponovo želimo temelj za to mišljenje.

16   G. HARMON: [simultani prevod] Imam namjeru postaviti konkretno pitanje u

17 vezi sa tim paragrafom.

18   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro, dakle, to ćemo čuti tokom iskaza.

19 Izvolite, gospođo Loukas, dalje.

20   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] U redu. Hvala. Idemo sada na stranicu 7,

21 posljednji paragraf: "Ono što sam preživio u tom periodu, uvjerilo me je da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 je...".

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pretpostavljam da Vas zanima koja su to
3 njegova iskustva, šta je on to preživio, na temelju čega on iznosi ovakve
4 zaključke.

5 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] S obzirom da je to izražavanje samo
6 mišljenja, ima potpuno /?jak/ razlog da uložimo prigovor -

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon?

8 G. HARMON: [simultani prevod] Isti odgovor, časni Sude.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, onda ćemo saslušati iskaz i
10 saznati koja su to iskustva. Šta to što je svjedok preživio navodi svjedoka da
11 dođe do tog zaključka.

12 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih zamolila da taj
13 konkretni paragraf bude izbačen.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, znate, da vidimo prvo, da saslušamo
15 iskaz. To je svakako nešto čime bi se trebalo pozabaviti tokom glavnog
16 ispitivanja. Koliko sam ja shvatio, gospodin Harmon ima namjeru to napraviti.

17 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, razumijem, časni Sude. Da se
18 pozabavimo pretposljednji paragrafom koji je na istoj stranici. To je ponovo
19 još jedan primjer toga kako su ove izjave prilično nemarno bile uzimane. Govori
20 se o pitanjima na jako generalan način. Ne iznose se temelji, da li je to iz
21 druge ruke, iz treće ruke, saznao svjedok. Ja sam sigurna da će gospodin

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Harmon dati isti odgovor... da će to nešto što ćemo čuti tokom glavnog
2 ispitivanja. Međutim, kao temelj za korištenje izjava prema pravilu 89(F), bez
3 pravog glavnog ispitivanja, ja iznosim moj općeniti prigovor na izjave koje nisu
4 pravilno formulirane.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vidim što ste rekli, gospođu Loukas. Vi
6 kažete da ne znate koje teme spominjete, nekoliko mogućnosti, ali ne i da je
7 svjedok direktno primijetio lično stvari.

8 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Tada bi to moralo stajati u izjavi.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa ne. Ako bih ja recimo rekao: "Auto je
10 došao do moje kuće.", onda biste Vi mogli reći: "Vidio sam auto kako dolazi.",
11 ili "Čuo sam od drugih ljudi da je auto došao do moje kuće", da bi to trebalo
12 biti jasno. Ali pretpostavljam, gospodine Harmon, da se tokom glavnog
13 ispitivanja može postići bolje objašnjenje ovoga.

14 G. HARMON: [simultani prevod] Da, časni sude.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što donesemo odluku o
16 uvrštavanju ovog dokumenta, da prvo saslušamo iskaz svjedoka.

17 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] U redu, časni Sude, samo još jednu stvar
18 želim napomenuti. Sasvim je u redu da se ovakve stvari ispituju tokom glavnog
19 ispitivanja, međutim, šteta je što Obrana tek prvi put to sasluša tokom glavnog

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ispitivanja iako se izjave daju prema pravilu 89(F). Može se reći da se bavimo
2 sa masom zločina, da, ali ovo je bitno kako bi se osiguralo da se iskazi slušaju
3 na pravilan način kako bi se potencijalne veze mogle također na pravi,
4 prikladan, način promotriti.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kada bismo imali tradicionalan iskaz u
6 sudnici, da li bi to bilo drugačije? Dakle, ne biste imali svjedoka, prvi puta
7 biste vidjeli... i možda bi svjedok prvi puta odgovarao na pitanja tokom
8 unakrsnog ispitivanja. Zar to nije uobičajeni način rada?

9 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Obično, pravi način je da se izjave na
10 pravi način uzmu kada se prvi put uzimaju izjave, posebno ovaj materijal u
11 izjavi na koji se može uložiti prigovor. Posebno kada govorimo o saznanjima iz
12 prve ruke, druge ruke, treće ruke i tako dalje, a kada pogledamo, recimo, izjavu
13 bosanskim vlastima, na mnogim mjestima u izjavama se ne pokazuju temelji, ne
14 govori se o vremenu o kojem svjedok govori. Niti jedna od izjava po tom pitanju
15 nije baš, da tako kažem, impresivna.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, shvatio sam da biste Vi... Naravno,
17 bosanska izjava je nešto što je bilo uzeto, a da to ne potpada pod odgovornost
18 Suda. Međutim, složio bih se da što manje neriješenih pitanja nakon čitanja
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 izjave, da bi bolje bilo za postupak prema pravilu 89(F). /u engleskom
2 transkriptu: "... i 92bis"/.

3 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala. Dakle, sada sam iznijela svoje
4 prigovore vezane za ovaj materijal. Želim samo još jednu stvar napomenuti, a
5 tiče se toga da Pretresno vijeće se upozna s time kako ćemo se baviti
6 materijalom ovog tjedna. Ja ću se ovaj tjedan baviti sa sva četiri svjedoka i
7 mogu napomenuti u vezi s time, časni Sude, da kada se mi trudimo oko podjele
8 prioriteta u našem malom timu, gospodin Stewart se bavio sa tri svjedoka
9 prethodnog tjedna, ja sa četiri svjedoka ovog tjedna. Dok se, dakle, on bavio sa
10 tri svjedoka prošlog tjedna, ja sam se bavila s drugim pitanjima vezanim za
11 vještake.

12 Ja sam tek u srijedu navečer dobila dokumente za ove svjedoke jer je u
13 sklopu naših organiziranja prioriteta, gdje čovjek ne može imati obzira, a to je
14 nešto što mi moramo raditi, a Vijeće mi je napomenulo u vezi sa našim molbama
15 kojima smo tražili dodatno vrijeme za pripremu, da će Vijeće imati u vidu
16 situaciju vezano za pripremu obrane. I mislim da bismo Vas trebali upoznati
17 koliko nam je vremena potrebno za pripremu za svjedoke kako bismo bili sigurni
18 da neko vrijeme možemo posvetiti i drugim prioritetima koji se tiču pripreme
19 obrane. Samo želim da to uđe u zapisnik.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U mjeri u kojoj je to moguće, mi
21 pokušavamo uzeti u obzir Vašu zabrinutost. Istovremeno vidim da su neki od tih

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 svjedoka prema pravilu 92bis, i ja se sjećam da sam ih i dobro proučio u
2 novembru kada smo trebali donositi odluku o uvrštavanju.

3 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Naravno, mi smo to morali ponovo
4 razmotriti od onda, časni Sude. I ja to napominjem jer mislim da je bitno, kao
5 što je i Vijeće napomenulo, da je zainteresirano da vidi šta se zbiva, jer to na
6 kraju ipak ima utjecaj na pravičnost suđenja. A Vijeće je zainteresirano da ono
7 bude pravično, kao i da bude upoznato sa pripremama Obrane i kako Obrana se
8 brine za svoje prioritete. Naravno, Obrana nema taj luksuz da svaki put za
9 drugog svjedoka ima drugog advokata.

10 [Sudije većaju]

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da Vijeće treba donijeti odluku o
12 paragrafima 6 do 10. Što se tiče Vašeg prigovora vezanog za relevantnost, mi to
13 možemo postići tokom iskaza. Ako je potrebno dodatna relevantnost i kontekst da
14 se razjasni, onda to može uraditi i Obrana.

15 Molim poslužiteljicu da uvede gospodina Alajbegovića u sudnicu.

16 Pretpostavljam da Vaši prigovori nemaju nikakve posljedice za sažetak
17 prema pravilu 89(F). On je općenite prirode, mislim da ga se ne tiču Vaši
18 prigovori.

19 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ne, časni Sude. S obzirom na način na
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 koji ste se Vi pozabavili sa mojim prigovorom, ja mislim da tu neću imati
2 nikakve veze, posebno kada govorimo o samom sažetku.

3 [Svedok je ušao u sudnicu]

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine Alajbegoviću. Da
5 li me čujete na jeziku koji razumijete?

6 SVEDOK: Dobro jutro, čujemo Vas.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] gospodine Alajbegoviću, prije nego što
8 date iskaz pred ovim Vijećem, prema našem pravilniku o postupku i dokazima,
9 morate dati svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim
10 istine. Poslužiteljica će Vam predati tekst i zamoliti ću Vas da naglas
11 pročitate i date svečanu izjavu.

12 SVEDOK: Hvala. Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu
13 i ništa osim istine.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Alajbegović, izvolite
15 sjesti. Prvo će Vas ispitivati gospodin Harmon iz Tužilaštva. Izvolite sjesti.

16 G. HARMON: [simultani prevod] Zamoliti ću pomoć poslužiteljice da malo
17 makne grafoskop prema kabinama. Mi ćemo koristiti grafoskop tokom ispitivanja.
18 Hvala.

19 SVEDOK: RAMIZ ALAJBEGOVIĆ

20 Ispituje g. Harmon:

21 [Tužilac ispituje preko prevodioca]

22 P: Molim Vas da navedete ime i prezime, a da prezime kažete za zapisnik
23 slovo po slovo.

24 O: Alajbegović Ramiz.

25

26

27

28

29

30

1 P: Možete li za zapisnik reći Vaše prezime slovo po slovo?

2 O: Da. A-l-a-j-b-e-g-o-v-i-ć R-a-m-i-z.

3 P: Hvala Vam, gospodine Alajbegoviću. Sada bih želio da prođemo kroz
4 neke konkretne stvari kao što su Vaši podaci. Ja ću pročitati neke stvari i ja
5 ću od Vas zatražiti da potvrdite da li je to tačno. Da počnem time, ovako:

6 Vi ste Bošnjak, rođeni ste 16. maja 1954. u selu Kopljevići, u opštini
7 Rogatica. Pohađali ste osnovnu školu u Rogatici, a srednju školu u Sarajevu. A
8 kasnije ste Višu školu unutrašnjih poslova pohađali u Beogradu i dobili diplomu
9 pravnika za unutrašnje poslove. Je li to tačno?

10 O: Da.

11 P: Od 1975., pa do sada, Vi se bavite policijskim poslom. Imali ste
12 razne položaje i radna mjesta, a ja ću navesti ta mjesta - ne sva radna mjesta
13 ili položaje, već neke - i zamoliti ću Vas da potvrdite ono što sam naveo kao
14 tačno.

15 Od 1975. do 1979. bili ste policajac u bivšem Saveznom sekretarijatu za
16 unutrašnje poslove u Beogradu. Od 1979. do 1981., bili ste policajac u Rogatici
17 gdje ste imali razne položaje, a najviši je bio načelnik uniformisane policije u
18 Stanici javne bezbjednosti Rogatica. Nakon što ste pobjegli iz Rogatice, imali
19 ste razne položaje u Stanici javne bezbjednosti u Goraždu, a od oktobra 1993. do
20 1995., bili ste zamjenik komandira, a potom komandir specijalne policije u
21 Goraždu. Od 1995. do 1997., bili ste zamjenik komandira, a zatim komandir

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 policije u opštini Ilijaš, a to je bilo 19 mjeseci. Od polovine 1997. do
2 polovine 1999., bili ste komandir policije u Novom Gradu. Od 1999., od polovine
3 1999., do 2001., bili ste komandir policijske stanice na Ilidži. Od aprila 2001.
4 do 2003. u Novom Gradu ste bili samostalni kriminalistički istražitelj, a od
5 2003. do danas, načelnik operativnog centra Prve policijske uprave u Sarajevu.
6 Je li to tačno?

7 O: Da.

8 P: Želio bih Vam sada pokazati dva dokazna predmeta, a isto tako ću ih
9 podijeliti. To je, kao prvo, izjava koju ste dali jednom istražnom sudiji u
10 Sarajevu u krivičnom postupku protiv osobe pod imenom Mićo Andrić. A drugi je
11 dokument izjava koju ste dali istražiteljima Ureda tužilaštva.

12 Dobiti ćete ih vrlo brzo i bit će stavljeni pred Vas. Zamolio bih broj
13 za bosansku izjavu.

14 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Tužilaštva
15 P565, a ova izjava data Međunarodnom sudu od 26. januara 1999., bit će broj
16 P566.

17 G. HARMON: [simultani prevod]

18 P: Gospodine Alajbegoviću, molim Vas da uzmete izjavu koja nosi broj
19 565, a to je izjava koju ste dali istražnom sudiji u Sarajevu. Da li imate tu
20 izjavu pred sobom?

21 O: Da.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Jeste li imali priliku da pogledate tu izjavu prije nego što ste
2 došli ovamo na Sud?

3 O: Da.

4 P: Vi ste ukazali na dvije ispravke koje ste željeli da učinim i ja ću
5 Sudu skrenuti pažnju, kao prvo na paragraf 1 izjave, a i Vas, isto tako. To se
6 odnosi na drugu rečenicu u paragrafu 1. Datum "1974.", trebalo bi da se promjeni
7 na "1979." Je li to tačno?

8 O: Da.

9 P: Druga ispravka na koju ste mi ukazali se nalazi u tački 10 ove
10 izjave. U verziji na engleskom, časni Sude, to je na 7. strani, treći red od
11 paragrafa 10 i tu bi se brojka 14 trebala promijeniti u 15, pa bi rečenica
12 trebala da glasi: "U pismima je navedeno da mi moramo predati svo naoružanje do
13 15.08.1992. godine u 12.00h sati...", i tako dalje. Uz ove dvije ispravke u ovoj
14 izjavi koju ste dali istražnom sudiji, da li je to onda tačna izjava i da li je
15 Vi usvajate za ovaj postupak?

16 O: Da.

17 P: Sada bih zamolio da pogledate izjavu koju ste dali istražiteljima
18 ureda Tužilaštva, 26. januara 1999. godine. Ako pogledate tu izjavu, jeste
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 li imali priliku da pregledate ovu izjavu koju ste dali istražiteljima ureda
2 Tužilaštva na Vašem jeziku?

3 O: Da.

4 P: Vi ste mi ukazali na veći broj ispravki koje treba učiniti u ovoj
5 izjavi i ja ću usmjeriti Vas i Sud na te ispravke.

6 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, započeti ćemo sa tačkom 6, a
7 riječi, to je prva riječ u 6. paragrafu, znači, treba ubaciti tu april i maj.

8 A sljedeća ispravka, časni Sude, je u tački 7, na kraju prve rečenice u
9 verziji na engleskom. Treba izbrisati riječ "u" i ubaciti "između, otprilike 2.
10 i 5. avgusta".

11 A onda i druga ispravka je u tome što se "1990." treba promijeniti u
12 "1991."

13 Sljedeća ispravka se treba izvršiti u tački 11, to je na strani 3
14 verzije na engleskom jeziku. Prvo ime, Milorad Planojević, Milorad treba
15 izbrisati i staviti Dušan. U tom istom spisku imena, zadnje ime ima zvani
16 Zvjerka /sic/, a to pripada imenu /nerazgovetno/. Znači, Milorad Mijatović je
17 osoba koja je poznat kao "Zvjerka", a ne ovaj dole.

18 Sljedeća ispravka, časni Sude, je u tački 20, a riječi "u februaru" ili
19 "martu" treba izbrisati, tako da rečenica kaže: "Druga je posjeta bila u martu
20 1992.".

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Sljedeće bih Vam ukazao na pasus 22, prvi red, riječi "narednog dana" -
2 to treba izbrisati, a umjesto toga staviti "u danima koji su uslijedili".

3   A to isto treba izmijeniti i u paragrafu 23., izbrisati "toga je dana",
4 a staviti "u danima koji su uslijedili".

5   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Postaje mi malo nejasno. Jer ako u tački
6 22 promijenimo u "u danima koji su uslijedili", ako ponovno pročitate tačku 23 u
7 "u danima koji su uslijedili", to bi onda moglo da bude nakon dana koji su
8 uslijedili, nakon postavljanja barikada, ili su to dani koji su uslijedili nakon
9 sastanka.

10   G. HARMON: [simultani prevod] Dopustite da to tokom glavnog ispitivanja
11 razjasnim.

12   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite.

13   G. HARMON: [simultani prevod] Zatim je sljedeća ispravka pogrešno
14 *spelovanje* koje se pojavljuje u paragrafu 26. Naziv sela nije Pežušerići, nego
15 je Peršurići. I postoji enklitika iznad slova s i z na engleskom jeziku.

16   Sljedeći ispravak je u tački 34. Riječi "ja sam", nakon onoga "po mom
17 mišljenju", treba brisati i umjesto toga treba staviti "oni su". Znači, rečenica
18 treba biti: "Po mom mišljenju, njima je rečeno."

19   Zatim tačka 37, druga i treća riječ u prvoj rečenici "sjećam se da sam
20 vidio", napominjem da se radi o tekstu na engleskom. Umjesto toga treba staviti
21 riječi "dobio informacije o". To treba umetnuti.

22   GĐA PREVODILAC: Prevodilac napominje da se ne može direktno ubacivati
23 onako kako se govori.

24   G. HARMON: [simultani prevod]

25   Sljedeći je paragraf 41, selo Kukavice, treba biti ne "Kukavica", nego

26

27

28

29

30

1 Kukavice i onda će biti napisano kako treba.

2   Zatim 42, treba izbrisati prvu riječ, odnosno, znači tačno 11 sati i 45
3 minuta. Ako se to izbriše, a tu se unese 22. maja 1992. u 12 sati, onda će to
4 biti tačno.

5   I zadnja ispravaka, u paragrafu 43, riječ "avion" koja se pojavljuje na
6 engleskom, ispred nje treba biti "protuavionski", a nakon toga dođe riječ
7 oružje, znači "napad tenkovima, artiljerijom i protuvazдушnim oružjem".

8   To su ispravke na koje mi je gospodin Alajbegović ukazao.

9   P: Gospodine Alajbegović, pošto su ove ispravke sada učinjene, da li Vi
10 usvajate ovu izjavu za svrhu današnjeg postupka?

11   O: Da.

12   G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, sada bih pročitao sažetak ovog
13 izvještaja.

14   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Iz praktičnih razloga, ja pretpostavljam
15 da ćete Vi dati ispravljenu verziju i onda i zatražiti njeno usvajanje. Međutim,
16 ne mora se to ponovo kopirati, ja bih mogao da radim sa ovom kakva je sada.

17   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ja sam napravila ispravke na mojoj
18 verziji tako da je isto u redu.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prema tome, imamo još jednu kopiju za
2 Sekretarijat, tako da nema potrebe da gospodin Harmon kopira.

3 G. HARMON: [simultani prevod] Da sada pročitam sažetak onoga što se
4 nalazi u izjavi od svjedoka.

5 "Tužilaštvo podnosi pismeno svjedočenje Ramiza Alajbegovića. Ono se
6 sastoji od izjave koje je dao Uredu tužilaštva, i izjave koju je dao istražnom
7 sudu u Višem sudu u Sarajevu.

8 Gospodin Alajbegović je Bošnjak iz opštine Rogatica gdje je prije rata
9 bio načelnik uniformisane policije. U svojoj pismenoj izjavi, gospodin
10 Alajbegović je opisao Rogaticu kao multietničku zajednicu koja je živjela u
11 harmoniji i skladu. On je bio prisutan na srpskim skupovima 1991. koji su bili
12 očigledno nacionalistički u tonu, gdje su razni srpski govornici govorili o
13 srpskom nacionalizmu i želji da se izgradi Velika Srbija. Gospodin Alajbegović
14 identifikuje glavne vođe SDS-a u Rogatici i govori o njihovim aktivnostima u
15 poticanju srpskog nacionalizma. On također opisuje dvije prilike kada je Radovan
16 Karadžić došao u Rogaticu, u opštinu Rogatica i sreo se sa lokalnim zvaničnicima
17 SDS-a, uključujući i Rajka Kusića.

18 On opisuje povećanje tenzija među muslimanskom i srpskom zajednicom,
19 koja je uzrokovana među drugim stvarima i prisustvom i ponašanjem paravojnih
20 formacija iz Srbije, Bijelih orlova i lokalnih paravojnih formacija pod komandom
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Rajka Kusića.

2 Pismeni dokaz gospodina Alajbegovića opisuje sastanke sa predstavnicima
3 SDS-a. Pri jednom takvom sastanku, on je bio informisan od strane Rajka Kusića
4 "da nema budućnosti za Muslimane na tom području i da će Muslimani biti
5 napadnuti ukoliko ne odu." U njegovoj izjavi se opisuje naoružavanje Srba od
6 strane JNA i razoružavanje muslimanskih sela.

7 Vezano za razoružavanje muslimanskih sela, on opisuje seriju ultimatum
8 Rajka Kusića koji su bili usmjereni na stanovnike tih sela da predaju oružje, a
9 za to im je obećano da mogu da žive u toj opštini. Njegovo svjedočenje pokazuje
10 da su to bila lažna obećanja.

11 U njegovom svjedočenju se identifikuje početak rata u Rogatici, 22. maja
12 1992., ubrzo nakon dolaska Užičkog korpusa. On opisuje napade na razna
13 muslimanska sela i posljedice tih napada, konkretno ubijanje ljudi i uništavanje
14 sela.

15 P: Gospodine Alajbegoviću, u Vašem svjedočenju ćete govoriti o opštini
16 Rogatica.

17 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, prvo bih želio da Vam skrenem
18 pažnju na dokazni predmet Optužbe 527, i to na tri strane u tom dokaznom
19 predmetu. Prva strana je u stvari stranica broj 3.

20 Časni Sude, na 3. strani, htio bi da Vam skrenem pažnju na dvije
21 karakteristike. Rogatica se nalazi istočno, pored Višegrada i blizu Sarajeva.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Vidjeti ćete, časni Sude, da je ona dio teritorije Sarajeva. Ako časni Sud
2 pogleda stranu 25, vidjeti ćete da taj dio Rogatice potpada pod Pale, a to je
3 takođe dio Sarajeva.

4 I konačno, časni Sude, na strani 23. nalazi se karta opštine Rogatica
5 gdje se nalazi veliki broj sela i glavni putevi.

6 P: Gospodine Alajbegoviću, ja sam rekao da je opština Rogatica pored
7 Pala. Možete li reći Sudu, otprilike, koliko je udaljenost između grada Rogatice
8 i grada Pale?

9 O: Oko 65 kilometara.

10 P: Možete li reći Sudu kolika je otprilike, udaljenost između grada
11 Rogatice i lokacije u opštini Han Pijesak gdje je Vojska Republike Srpske imala
12 svoj Glavni štab?

13 O: Oko 65 do 70 kilometara.

14 G. HARMON: [simultani prevod] Završio sam sa ovom velikom kartom, hvala.
15 Molim da se sada pred svjedoka stavi sljedeći dokazni predmet.

16 Taj dokazni predmet je demografska karta opštine Rogatica na kojoj se
17 pokazuje demografski raspored naroda. I vidjeti ćete, časni Sude, statističke
18 podatke iznad karte u lijevom uglu i oni se baziraju na popisu stanovništva iz
19 1991. godine.

20 P: Gospodine Alajbegoviću, Vi pred sobom imate primjerak sljedećeg
21 dokaznog predmeta -

22 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dokazni predmet Tužilaštva P567.

23 P: Vi ste gospodine, prije dolaska na Sud imali priliku da pogledate tu
24
25
26
27
28
29
30

1 kartu, zar ne?

2 O: Da.

3 P: Tu se pokazuje da je većina stanovništva u opštini Rogatica, da je
4 većinska nacionalna grupa bila Muslimani, je li tačno?

5 O: Da.

6 P: Da li ova karta tačno pokazuje sela koja su bila većinska srpska ili
7 većinska muslimanska?

8 O: Da.

9 G. HARMON: [simultani prevod] Završio sam sa tom kartom. Ustvari, mogla
10 bi da ostane na grafoskopu jer ćemo se na nju pozivati tokom svjedočenja.

11 P: Gospodine Alajbegoviću, možete li... Povlačim ovo. Da li je postojao
12 neki značajni glavni put koji je prolazio kroz opštinu Rogatica iz Srbije do
13 Sarajeva?

14 O: Da.

15 P: I tokom rata u Hrvatskoj i rata u Sloveniji, da li se ta ruta
16 koristila za konvoje koji su prevozili vojnu opremu?

17 O: Da.

18 P: Da li je ta cesta koja je prolazila kroz opštinu Rogatica bila
19 strateški značajna, po Vašem mišljenju?

20 O: Vrlo strateška bila.

21 P: A zbog čega to kažete?

22 O: Zato što su je snage Jugoslavenske narodne armije koristile za
23 transport svojih jedinica i vojnih formacija, naoružanja i opreme.

24 P: Prije nego što je rat započeo, gospodine Alajbegoviću, možete li

25

26

27

28

29

30

1 opisati kako je izgledao život u opštini Rogatica? Kada kažem "kako je izgledao
2 život", mislim na to kakvi su bili odnosi između muslimanske zajednice i srpske
3 zajednice u toj opštini?

4 O: Sasvim dobri, solidni i komšijski.

5 P: Otprilike kada su se ti odnosi počeli mijenjati?

6 O: Onog trenutka kada je rat izbio u Hrvatskoj i kada su muslimanske...
7 muslimanski obveznici Teritorijalne odbrane odbili da idu da se bore na ratištu
8 na hrvatskom području.

9 P: Malo ćemo kasnije detaljnije o tome govoriti, ali dopustite mi sada,
10 gospodine Alajbegoviću, da se pozovem na Vašu izjavu, a to je ona koja nosi broj
11 566 i koju ste dali Uredu tužilaštva.

12 Zamolio bih Vas da pogledate paragraf 11 u toj izjavi. Tokom svog
13 svjedočenja jutros, Vi ćete se pozivati na određena imena, pa bi želio da
14 pomognem Raspravnom vijeću tako što ćemo identifikovati te ljude, kazati ko su
15 oni i kojim su tijelima pripadali. Kao prvo, Rajko Kušić, da li ste njega lično
16 poznavali?

17 O: Da, lično sam poznao Rajka Kušića.

18 P: I Jeste li, gospodine Alajbegoviću, poznavali prije rata, na
19 sastancima gdje ste Vi bili pregovarač u ime muslimanske zajednice?

20 O: Da.

21 P: Možete li reći kojoj je on organizaciji pripadao?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Rajko Kušić je pripadao članstvu SDS-a, glavnog odbora SDS-a za Bosnu
2 i Hercegovinu, Srpske demokratske stranke, član odbora Srpske demokratske
3 stranke za Rogaticu i komandant srpske vojske u Rogatici.

4 G. HARMON: [simultani prevod] Kada govorimo o gospodinu Kušiću, želio
5 bih da uvedemo dva dokazna predmeta. Zamolio bih da se podijele. Jedno je
6 izvadak iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj 37. Ja sam radi vaše pogodnosti
7 izvadio relevantne dijelove.

8 Ovaj dokazni predmet 37 su stenografske bilješke sastanka stranke SDS-a
9 od 12. jula 1991. Ako časne sudije pogledaju prvu stranu koja je strana 94 u
10 ovom izvađenom dijelu, vidjeti ćete da je izabrano 45 članova u Glavni odbor,
11 vidjeti ćete da je prvo ime koje se pojavljuje Momčilo Krajišnik. A ako
12 pogledate stranicu nakon toga, tačka 3, vidjeti ćete i Rajko Kušić bio je
13 izabran kao član Glavnog odbora.

14 Mogao bih podijeliti i naredni dokazni predmet. Molim da se dodijeli
15 broj.

16 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti broj P568.

17 G. HARMON: [simultani prevod]

18 P: Gospodine Alajbegoviću, Vi ste ovaj dokument već vidjeli prije nego
19 što ste došli ovdje u sudnicu, je li tako?

20 O: Da.

21 P: Riječ je o dokumentu koji je zaplijenjen od Sarajevsko-romanijskog
22 korpusa, komande Rogatičke brigade od 1. augusta 1992. godine. Na kraju

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dokumenta se vidi potpis određene osobe. Tamo ispod otipkanih riječi "komandant
2 Rogatičke brigade". To ime je Kušić Rajko.

3 Da li to potvrđuje ono što ste nam Vi bili rekli u svom iskazu, naime da
4 je on bio komandant Rogatičke brigade?

5 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, ovo nije prikladno pitanje.
6 Pretresno veće može pitati. Vijeće može postaviti pitanje u vezi sa dokumentom
7 koji svjedok nije ranije vidio, a ne da Tužilaštvo pokaže dokument i zatim na
8 taj način od svjedoka dobije iskaz postavivši mu točno što treba reći.

9 G. HARMON: [simultani prevod] Ja ću preformulirati pitanje.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Uradite.

11 G. HARMON: [simultani prevod] Dakle, ovaj dokument, da li on pokazuje da
12 je Rajko Kušić bio komandant Rogatičke brigade i da li je to u skladu s onim što
13 su bila Vaša saznanja 1992.?

14 O: Da. U svakom slučaju.

15 P: Zamoliti ću da pogledamo sljedeće ime koje je navedeno u Vašoj izjavi
16 u paragrafu 11, Sveto Veselinović. Recite Vijeću za tog Svetu Veselinovića.
17 Kojoj je stranki on pripadao?

18 O: Sveto Veselinović je pripadao stra... Srpskoj demokratskoj stranci i
19 bio je predsjednik Srpske demokratske stranke za Rogaticu.

20 P: U redu, da pogledamo sljedeće ime u paragrafu 11, Mladen Vasiljević.
21 Možete li nam reći u kojoj je on političkoj stranci bio?

22 O: Mladen Vasiljević je pripadao Srpskoj demokratskoj stranci u

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Rogatici.

2 P: Na kojem je na kraju položaju bio u Rogatici?

3 O: Postavljen za komandira policije Stanice javne bezbjednosti Rogatica,
4 a zatim je bio načelnik srpske policije.

5 P: Prije nego što je počeo rat, da li je on bio Vaš kolega u policiji?

6 O: Da.

7 P: Sljedeće ime, Dušan Planojević, molim Vas, recite Vijeću iz koje je
8 on stranke bio.

9 O: Dušan Planojević je pripadao Srpskoj demokratskoj stranci.

10 P: I na kraju, Mile Ujić, recite nam nešto o Mili Ujiću, kojoj je
11 stranci pripadao.

12 O: Mile Ujić je bio član Srpske demokratske stranke u Rogatici i obnašao
13 je dužnost predsjednika Vlade izvršnog odbora Skupštine općine Rogatica.

14 P: U redu, hvala Vam.

15 G. HARMON: [simultani prevod] Vijeće će još tokom ispitivanja još čuti
16 ponešto o tim imenima.

17 P: U paragrafima 6 i 7 Vaše izjave Međunarodnom sudu za bivšu
18 Jugoslaviju, opisali ste dva skupa. Htio bih da se prvo pozabavimo paragrafom 6,
19 ovim skupom koji se održao u aprilu ili maju 1991. godine. Da li ste bili
20 prisutni na tom skupu, gospodine Alajbegoviću?

21 O: Da.

22 P: Zbog čega?

23 O: Mi smo kao Stanica javne bezbjednosti bili odgovorni za
24
25
26
27
28
29
30

1 o...održavanje i m...mirnog prote... mirnog skupa ispred crkve, kao policijske
2 snage.

3 P: I taj skup se odigrao u samoj Rogatici, je li tako?

4 O: Da. Ispred same crkve, na platou.

5 P: Jeste li Vi bili tamo tokom cijelog trajanja tog skupa?

6 O: Nismo tokom, ali smo povremeno dolazili i obilazili jer su bile naše
7 policijske snage okolo mjesta održavanja javnog skupa.

8 P: Za vrijeme tog skupa, da li ste imali priliku da slušate i govornike
9 koji su se obraćali gomili?

10 O: Da.

11 P: Koliko je velika bila ta gomila ljudi?

12 O: Skupina ljudi na jednom mjestu ih je bila preko 3,000 prisutnih.

13 P: Da li ste mogli reći šta su ti ljudi bili po nacionalnosti, ti ljudi
14 koji su bili na skupu?

15 O: Bili su pripadnici srpskog naroda.

16 P: U paragrafu 6 kažete da su na toj svečanosti govorili i brojni srpski
17 nacionalisti i zatim spominjete jednu osobu za koju mislite da je bio pisac,
18 izvjesni gospodin Krsmanović. Da li ste čuli njegov govor?

19 O: Dijelove govora, jer nisam cijelo vrijeme se zadržavao tu. Da.

20 P: Molim Vas, ispričajte sucima te dijelove, to jest, šta ste čuli da je
21 govorio gospodin Krsmanović.

22 O: Gospodin K... Krsmanović u svom govoru između ostalog se obraćao
23 prisutnim, pozivajući na svesrpsko jedinstvo, stvaranje Velike Srbije i

24

25

26

27

28

29

30

1 raspirivanje nacionalne mržnje između Srba i Bošnjaka i da srpski narod neće
2 dozvoliti izdvajanje Bosne i genocid koji se desio, po njegovoj izjavi, u
3 prošlom ratu, 1941. godine.

4 P: Jesu li neki lokalni političari iz SDS-a se obraćali ljudima?

5 O: Da.

6 P: Dakle, koji su članovi SDS-a iz Rogatice se obratili ljudima?

7 O: Prvi se obratio predsjednik SDS-a Sveto Veselinović, a zatim, zadnji
8 govornik je bio Rajko Kušić.

9 P: Da li se sjećate sadržaja njihovih govora?

10 O: Govor i jednog i drugog su se poistovjećivali sa govorom gospodina
11 Krsmanovića i kroz te govore oni su dobivali aplauze od prisutnih. I jedan i
12 drugi su govorili da je došlo vrijeme da se srpski narod ujedini i da stvore
13 zajedničku državu i da neće dozvoliti izdvajanje Bosne iz Jugoslavije.

14 P: Na tom konkretnom skupu, recite, šta se još tamo događalo - osim što
15 su se držali govori?

16 O: Poslije toga se nastavljalo sa narodnim veseljem, igranjem kola sa
17 nošenjem srpskih zastava, pjevanjem četničkih pjesama, "Od Topole pa do Ravne
18 Gore", i tako slično, "Sve su straže generala Draže", i "Ko to kaže 'Srbija je
19 mala', nije mala, tri put ratovala, i opet će ako bude sreće". To su njihove
20 pjesme i one su tokom cijelog dana se pjevale tu na tom javnom skupu.

21 P: Da li je taj skup na neki način uticao na stavove ljudi u općini i na
22 onaj sklad između pripadnika raznih nacionalnosti o kojima ste ranije

23

24

25

26

27

28

29

30

1   govorili?

2   O: Da. U svakom slučaju.

3   P: Na kakav način je utjecao ovaj skup i ti govori?

4   O: Nesigurnost bošnjačkog naroda, u to vrijeme muslimanskog, je l'.

5   Osjećaj da su poruke jasne, šta se je želilo poručiti muslimanskom narodu da
6   nema suživota na tim prostorima i da može doći do onog najgorega, a to je napada
7   na muslimanski narod, progon ili etničko čišćenje - što se kasnije i potvrdilo.

8   P: Htio bih skrenuti Vašu pažnju, gospodine Alajbegoviću, na drugi skup,
9   onaj koji je opisan u paragrafu 7 Vaše izjave. Riječ je o skupu koji se održao u
10   Borikama u periodu između 2. i 5. augusta 1991. Da li ste Vi bili prisutni i na
11   tom skupu?

12   O: Da. Bili smo prisutni sa policijskim snagama za obezbjeđenje javnog
13   skupa jer je organizator bila Srpska demokratska stranka.

14   P: Otprilike koliko ljudi je bilo na tome skupu?

15   O: Na ovom skupu je bilo preko 5.000 prisutnih građana, od toga sve su
16   bili pripadnici srpske nacionalnosti.

17   P: Da li ste na tom skupu čuli neke govore?

18   O: Znači, čuo sam govore i isti su govornici bili na ovom skupu, i
19   Krsmanović, i Kušić, i Veselinović, i neki drugi.

20   P: Da li biste ste mogli nešto reći Pretresnom vijeću o sadržajima
21   govora gospodina Veselinovića i gospodina Kušića?

22   O: Znači, govor Rajka Kušića se prenosi maltene u istoj formi sa govora
23   iz grada ispred crkve u aprilu ili maju gdje je dobio...dobivao i stalne
24   aplauze, a govor Svete Veselinovića također je oslikavao njegov raniji govor
25   ispred crkve, s tim da je još išao u određene krajnosti izgovarajući za tribinom
26   riječi: "da Drina nikad granica nije bila, već samo jaz između plućna

27

28

29

30

1 krila". To je ono što je ostavilo na mene i prisutne službenike policije koji su
2 obezbjeđivali taj skup iz reda muslimanskog naroda jasna poruka da dolazi do
3 ujedinjenja srpskog naroda i stvaranja srpskih zemalja. Kasnije, ovaj govor,
4 isječak, bio i objavljen u određenoj štampi u... narednih dana.

5 P: Da li je govorio i neki predstavnik stranke SDA na tom skupu?

6 O: Da.

7 P: Tko to i kakav je, to jest, čime se bavio njegov govor?

8 O: Govorio je gospodin Pavica Asim prije nego što su govorili Rajko
9 Kušić i Sveto Veselinović. Njegov govor je išao u pravcu zajedničkog života,
10 tolerancije, suživota i mira na ovim prostorima. To je bio jedan kraći govor na
11 kojem se on obratio.

12 P: Da li se sjećate kako je, na koji način je primljen taj njegov govor?

13 O: Neko od prisutnih je aplaudirao, a neko je i zvižducima i
14 provokacijama to... protestvovao.

15 P: U redu. Da sada skrenem Vašu pažnju na jedan paragraf u Vašoj izjavi,
16 naime, paragraf 12 u Vašoj izjavi. Zamolit ću Vas da pročitate u sebi taj
17 paragraf, a da se posebno koncentrirate na posljednju rečenicu u tom paragrafu.

18 Jeste li pročitali?

19 O: Da.

20 P: U posljednjoj rečenici stoji: "Po mom mišljenju, oni uopšte nisu bili
21 ugroženi i to je bio samo pokušaj da im se ispere mozak i da se podrži srpski
22 nacionalizam."

23 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Što se tiče ovoga, to je bio onaj dio
24
25
26
27
28
29
30

1 koji smo izbacili iz izjave.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite da ponovo pročitam. Koliko se
3 ja sjećam doduše, gospodine Harmon, ja sam tražio da to pitate svjedoka tokom
4 glavnog ispitivanja, ali imam neke dvojbe u vezi s ovim drugim elementima. Mi
5 smo počeli sa idejom da to izbacimo, a kasnije smo nekoliko puta pronašli
6 rješenje, naime, da bi se mogla postaviti činjenična osnova, pa pretpostavljam
7 da je možda došlo do zabune, da je došlo do miješanja paragrafa 12 sa ostalim.
8 Ali u svakom slučaju, gospodine Harmon, zamoliti ćemo Vas da prvo od svjedoka
9 čujemo činjeničnu osnovu, a zatim tek da ga pitate da pročita koja je
10 posljedica.

11 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Samo da bi bilo sve jasno, na dnu 5.
12 stranice, na vrhu 6. stranice u transkriptu, u *Livenoteu* je ono mjesto gdje smo
13 govorili o izbacivanju teksta.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, pogledati ću sada to.

15 G. HARMON: [simultani prevod] Ako je takva situacija, ja ću to rado
16 učiniti. Očito sam napravio grešku.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamoliti ću Vas da prvo postavite
18 pitanja svjedoku, a da se direktno ne pozivate na tekst koji je na papiru.

19 G. HARMON: [simultani prevod] U redu.

20 P: Gospodine, u ovom paragrafu Vi govorite o određenim ljudima koje ste
21 tu spomenuli koji su počeli obilaziti obližnja srpska sela i govoriti im da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 ih Muslimani ugrožavaju.

2   Gospodine, možete li nam prvo reći u kom periodu su ti ljudi putovali po
3 obližnjim srpskim selima?

4   O: Period: 1992., januar, februar.

5   P: Po Vašem mišljenju, ti ljudi ovo što su govorili mještanima srpskih
6 sela, da li je to bilo tačno?

7   O: To nije bilo tačno.

8   P: Zbog čega to možete reći?

9   O: Jer nije nikakve bilo opasnosti da muslimanski narod napadne srpski
10 narod, jer mi smo bili za suživot na tim prostorima.

11   P: Da li imate neko mišljenje zbog čega su gospodin Bojović, Sokolović i
12 Planojević odlazili u ta srpska sela kako bi upoznali mještane sa opasnošću?

13   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, kada se postavi pitanje
14 ovako: koje je Vaše mišljenje, da li Vi imate neko mišljenje, upravo je to
15 izražavanje mišljenja ono na šta sam ja uložila prigovor i to je ono što je bilo
16 izbrisano. Ako gospodin Harmon želi čuti činjenice, to je jedna stvar. Međutim,
17 ako se traži od svjedoka samo da iznese svoje mišljenje, to nije prikladan
18 način.

19   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Alajbegoviću, zaboravite
20 način na koji je pitanje formulirao gospodin Harmon, moliću Vas.

21   Recite da li ste Vi formirali neko mišljenje o tome koji su bili razlozi
22 zbog kojih su gospodin Bojović, Planojević i Sokolović odlazili u srpska sela i
23 govorili ljudima o opasnostima? I također, recite ako ste formirali takvo

24

25

26

27

28

29

30

1 mišljenje, recite, na temelju čega ste ga formirali?

2 SVEDOK: Da. Mi smo, ja i u tom trenutku predstavnici vlasti bili su
3 upoznati da su ovi aktivisti na terenu, što su nam kasnije potvrdili i određeni
4 predstavnici srpskog naroda jer ni oni svi nisu u tom trenutku bili odlučni da
5 uzmu oružje protiv svojih komšija. No, međutim, nakon dolaska ovih autoriteta,
6 Sokolovića, Bojovića i Dušana, kao što sam rekao, njima je ispran mozak i oni su
7 pristupili konceptu politike SDS-a, a kasnije, naoružavanja i stavljanja na
8 raspolaganje Srpskoj demokratskoj stranci u interesu stvaranja srpske opštine
9 Rogatica, a time i Republike Srpske.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Još dva dodatna pitanja. Recite kako
11 znate da su vlasti znale da s ti aktivisti bili na terenu? I kad već govorimo o
12 vlastima, možda da objasnite na koje točno vlasti ste mislili?

13 SVEDOK: Tada sam, i sada mislim na legalnu vlast koja je još vladala na
14 području općine Rogatica. To je zajednička vlast formirana od Stranke
15 demokratske akcije i Srpske demokratske stranke i manjih opozicionih stranaka.
16 Mi smo imali na tom terenu svoje ljude iz policije jer su bile maltene u tom
17 trenutku još i zajedničke patrole, i onda su te informacije stizale meni kao
18 načelniku odeljenja uniformisane policije i ja sam ih i prezentovao predsjedniku
19 općine i načelniku Stanice javne bezbjednosti, koji je ujedno bio i predsjednik
20 Stranke demokratske akcije. Oni su na osnovi svega toga izvukli ovaj zaključak i
21 kasnije se to potvrdilo u praksi.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja ću imati još samo jedno dodatno
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pitanje prije toga. Rekli ste nam da lokalni Srbi nisu bili skloni, bar ne prije
2 tih posjeta, dakle, nisu bili spremni da uzmu oružje u ruke i ustanu protiv
3 svojih komšija. Kako to znate?

4 SVEDOK: To je jedan dio, jedan dio. Znači govorimo o jednom dijelu
5 teritorije. Recimo, konkretno, područje mjesne zajednice Kozići gdje sam ja
6 živio i dolazio svakodnevno na posao u grad i te informacije sam mogao dobiti i
7 od dijela srpskog naroda i od službenika policije koji su kroz obavljene
8 intervjuje došli do ovih zaključaka. Jer, kasnije je uslijedilo i naoružavanje,
9 prihvatanje oružja i prihvatanje ovih paravojnih i vojnih formacija na tom
10 području.

11 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Samo da još jednu stvar razjasnim u
12 vezi sa ova dva skupa koja ste spomenuli, dakle, u aprilu, maju i augustu 1991.
13 godine. Htio bih da mi kažete da li je u tom području bilo uobičajena stvar da
14 se održavaju takvi skupovi i to po nacionalnim grupama. Da li je prije aprila
15 bila uobičajena stvar da se održavaju takvi skupovi u situacijama kada je bilo
16 recimo nekih vjerskih događanja ili slično?

17 SVEDOK: U ovom obliku, ne. A u obliku obilježja nacionalnih praznika,
18 da, sa nekim umjerenim ponašanjima i zajedničkim šetnjama i Srba i Muslimana jer
19 to je gradsko područje bilo.

20 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da li ste Vi bili prisutni na tim
21 sastancima? Kako su oni doživljavali Vašu prisutnost, kako su reagirali na nju?

22 SVEDOK: Ne razumijem pitanje. Je l' se misli na ove skupove ili
23 prethodne?

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ne, ne. Sada govorimo o ova dva
2 sastanka koja ste spomenuli u izjavi. Dakle, Vi ste bili tamo kao obezbjeđenje,
3 Vi ste nadzirali šta se zbiva, da li ste primijetili neku konkretnu reakciju
4 koja je bila uzrokovana Vašom prisutnošću?

5 SVEDOK: Ne.

6 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine. Izvolite,
7 nastavite, gospodine Harmon, a na pauzu bismo pošli za četiri do pet minuta.

8 G. HARMON: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

9 P: Gospodine Alajbegoviću, samo na brzinu onda. Zamoliti ću Vas da
10 skrenete Vašu pažnju na situaciju vezanu za naoružavanje Srba. To je, časni
11 Sude, u paragrafu 4 bosanske izjave i u paragrafima 15, 16, 37 i 38 izjave koju
12 smo dali Tužilaštvu. Ali prije nego što se pozabavimo time, recite Vijeću šta se
13 dogodilo sa oružjem koje je bilo uskladišteno u skladištu Teritorijalne obrane u
14 Rogatici?

15 O: Da. Oružje koje se nalazilo u prostorijama Teritorijalne obrane štaba
16 u Rogatici. Ono je je 1990. godine dislocirano, premješteno u kasarnu na Han
17 Pijesak, u njihove magacine pod kontrolom Jugoslavenske narodne armije.

18 P: Kada je to bilo?

19 O: 1990. godine.

20 P: Koje su bile posljedice uklanjanja tog naoružanja Teritorijalne
21 obrane iz njihovog skladišta? Naime, u vezi s time da li je sad to oružje bilo
22 na raspolaganju ljudima koji su konkretno bili u Teritorijalnoj obrani?

23 O: Ne, ono je stavljeno pod kontrolu Jugoslavenske narodne armije jer
24 nije bilo dostupno ni jednoj, ni drugoj nacionalnoj skupini.

25

26

27

28

29

30

1 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je dobar trenutak da
2 napravimo pauzu.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Sada ćemo poći na pauzu od
4 dvadeset pet minuta. Nastavljamo s radom u pet do jedanaest, ali ne po ovom satu
5 u sudnici jer bi to onda bilo u pet minuta do 10h.

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molimo ustanite.

7 ...Početak pauze u 10.30h

8 ...Sjednica nastavljena u 10.57h

9 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

10 Izvolite sjesti.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, izvolite nastavite.

12 G. HARMON: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

13 P: Gospodine Alajbegoviću, bili smo na temi naoružavanja Srba i htio bih
14 Vam skrenuti pažnju na paragrafe 37 i 38 Vaše izjave. Tu se opisuje dobivanje
15 informacije o naoružavanju stanovništva u tom području Stevanje /u engleskom
16 transkriptu: "Stavanj"/. Možete li nam reći otprilike kada se dogodio onaj
17 incident koji se spominje u paragrafima 37 i 38?

18 O: Da. Ovo je period oktobra 1991. godine.

19 P: Ako biste mogli da pogledate dokazni predmet Tužilaštva 567 koji se
20 nalazi na grafoskopu i ako biste mogli isto tako uzeti i pokazivač, molim Vas da
21 nam pokažete područje na kojem se ovaj incident dogodio.

22 O: Štavanj, Stara Borika, Agarovići i Stara Gora.

23 P: Za zapisnik, to je na istočnoj strani dokaznog predmeta 567.

24 Hvala, gospodine. Možete li nam sada ukratko objasniti kakve ste Vi
25 informacije dobili, od koga ste dobili te informacije i šta ste uradili kao
26 rezultat dobivanja tih informacija?

27

28

29

30

1 O: Da. Mi smo, ja i načelnik stanice javne bezbjednosti Rogatica, dobili
2 smo obavijesti u prostorijama stanice policije od jednog nama poznatog
3 mještanina sela Medna Luka da je prije na tri dana /sic/ u mjestu zvanom Štavanj
4 dijeljeno oružje od strane Jugoslavenske narodne armije sa dva vojna kamiona
5 gdje je bilo prisutno i službeno policijsko vozilo Stanice javne bezbjednosti
6 Rogatica, gdje se nalazio i tadašnji komandir Mladen Vasiljević.

7 P: Što ste Vi uradili na osnovu te informacije?

8 O: Mi smo se konsultovali i narednog dana ja, načelnik Stanice javne
9 bezbjednosti i kriminalistički inspektor koji je tada radio kod nas, zajedno sa
10 Mladenom Vasiljevićem, sjeli u službeno vozilo i predložili mu da idemo da
11 obiđemo teren mjesne zajednice Borika. On je na to pristao.

12 Kada smo išli u pravcu Borika, ja sam lično vozio i onda sam predložio
13 da idemo obići područje naselja Štavanj kako bi došli ovim zemljanim putem na
14 lokalitet Borika. On je na to pristao, ali se odma' na njemu osjetila nervoza.

15 Kad smo došli u rejon Štavlja gdje postoji saobraćajni znak, ja sam mu
16 rekao da mi idemo još 100, eventualno 200 metara i skrenuli smo lijevo u šumu
17 kako nam je prethodna NN stranka dala obavještenje da se na tom lokalitetu
18 nalaze ostaci originalnog pakovanja sanduka oružja Jugoslavenske narodne armije,
19 automatskih pušaka, mitraljeza M53 i mitraljeza M84.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.

1   Mi smo izašli iz vozila, i po kazivanju ovog čoveka, mi smo lijevo u
2 šumi našli dvije lokacije u jami gdje se nalaze ti ostaci sanduka gdje je oružje
3 dijeljeno i gdje su tu odma' u neposrednoj blizini Srbi, odnosno građani ovih
4 sela, zadužili tih prethodnih dana to oružje gdje je bio prisutan Mladen
5 Vasiljević i uz okretanje janja...ja...jagnjadi, negdje oko petero, taj dan se
6 tu slavilo kao znak vjerovatno, uspješne... uspješne akcije.

7   Mi smo to uspjeli fotografisati za dokumentovati, napraviti foto-
8 dokumentaciju o tom kompletnom događaju i Mladen mi je tog trenutka rekao: "Da,
9 Ramize, ovo je tačno. Ja sam bio, al' bi te zamolio da ovo ne odaješ nikome od
10 predstavnika SDS-a jer bi moglo da me košta onog najgoreg.

11   Nakon toga smo napustili taj lokalitet, otišli do hotela u Borike,
12 popili zajedničku kafu, a zatim se vratili u Stanicu javne bezbjednosti
13 Rogatica, izradili foto-album i dokumentaciju sa prijedlogom mjera za tadašnji
14 republički SUP BH. Ja sam lično narednog dana jedan primjerak te dokumentacije
15 odnio u RSUP u Odjeljenje kriminalističke policije RSUP-a gdje je šef bio
16 Momčilo Mundić, a pošto smo znali da ovi podaci nisu za njega jer bi on to
17 razvodnio, odnijeli smo njegovom prvom saradniku, načelniku odjeljenja krim
18 policije RSUP-a po imenu Hasib Dazdarević i poslije toga nismo dobili povratnu
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 informaciju kako da postupamo u tim slučajevima. Mada... mada su, mada je
2 gospodin Dazdarević tada sugerisao da to puno ne bi značilo ono što smo mi
3 predlagali, da vršimo pretres, već bi samo moglo doći do usložnjavanja situacije
4 i na tome se stalo.

5 P: Vezano za ove sanduke i vrste oružja, da li su ti sanduci pripadali
6 JNA?

7 O: Da.

8 P: Da li ste na osnovu broja sanduka mogli da zaključite o kojoj se
9 količini oružja radilo, koje je bilo podijeljeno na tom području?

10 O: Da.

11 P: Možete li obavijestiti Raspravno vijeće koja je količina oružja i
12 municije bila podijeljena?

13 O: Da. Oružje je bilo preko 50 komada dugih cijevi automatskog oružja i
14 preko 50.000 komada metaka raznog kalibra za ova oružja.

15 P: Htio bih da Vam skrenem pažnju na paragrafe 15 i 16 -

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Oprostite, imam jedno dodatno pitanje:

17 Možete li da nam kažete, gospodine Alajbegoviću, je li gospodin
18 Vasiljević objasnio zbog čega se on plašio za svoj život ako biste Vi o tome
19 obavijestili SDS?

20 SVEDOK: Pa da, on je bio jasan u svojoj izjavi. Ako bi saznao SDS, onda
21 bi ispalo da je on razotkrio akciju Jugoslavenske narodne armije, a koja je bila
22 u sprezi sa članovima SDS-a iz Rogatice i vjerovatno Glavnog štaba SDS-a

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Bosne i Hercegovine.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači da se bojao da bi ga se smatralo
3 nemarnim u prikrivanju te operacije, je li tako?

4 G. HARMON: [simultani prevod] Ako bi svjedok mogao da odgovori verbalno.
5 Vidio sam da ste klimnuli glavom što znači da ste potvrdili ono što sam rekao?

6 SVEDOK: Da. U svakom slučaju.

7 G. HARMON: [simultani prevod]

8 P: Gospodine Alajbegoviću, zamolio bih da pređemo na paragraf 15 i 16
9 Vaše izjave gdje opisujete da ste bili svjedok dijeljenju oružja. Kao prvo,
10 možete li nam navesti približno datum ili vrijeme kada se to dijeljenje oružja
11 odvijalo na tim mjestima?

12 O: Da. Ovo je sve bilo početkom 1991. godine u neposrednoj blizini
13 crkve, tačnije uz crkveni dom u naselju Donje Polje u gradu Rogatica.

14 P: Molim da kažete Vijeću tačno šta ste vidjeli.

15 O: Da. U predvečerjim... predvečernjim satima radnici policije koji su
16 bili locirani na dijelu magistralnog puta Sarajevo-Rogatica u mjestu Stjenice
17 gdje je i postojala rezervna policijska stanica su javili sredstvima veze meni
18 lično, na moj pozivni znak da sa Stjenica ide službeno vozilo, policijsko, kojim
19 upravlja gospodin Vasiljević Mladen, tadašnji komandir, da za njim ide vozilo

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kamion kojim upravlja Linić zvani Garo, a za njegovim vozilom ide jedan vojni
2 kamion gdje se pretpostavljalo da dovoze naoružanje iz kasarne sa Han Pijeska.

3 Mi smo tada vozilo propratili preko službenika policije na terenu od
4 ulaska u grad do skretanja u Donje Polje pored crkve - gdje je preko puta bio i
5 crkveni dom - gdje se... gdje su se sva ova vozila zaustavila sa gospodinom
6 Mladenom, zatim onim Linićom i dvojicom pripadnika Jugoslavenske narodne armije
7 gdje su u tom trenutku, iz pravca Donje Polje koje je naseljeno sa srpskim
8 stanovništvom, pristizalo vozilo tamić i dva do tri traktora; dva traktora veća
9 i jedan manji, i nakon toga se pristupilo istovaru sanduka municije i ručnih
10 raketnih bacača sa tih vozila.

11 Tu sam lično vidio Mladena kako stoji u cilju obezbjeđenja akcije, a
12 ispred njih do glavne komunikacije stajao je jedan pripadnik rezervnog sastava
13 policije po imenu Rajak Željko, koji je do skoro bio u policiji, iz kojih
14 razloga ne radi više nije mi poznato, a dolazili su aktivisti, odnosno,
15 povjerenici mjesne zajednice Kozići koji su preuzeli oružje na svoja vozila i
16 transportovali lokalnim putem put sela koja vežu do mjesne zajednice Kozići,
17 odnosno gdje živi srpsko stanovništvo na mjesto... u rejon Mokrog Luga kod kuće
18 Milenka Obradovića, odakle je vršena distribucija po selima radi zaduženja.

19 P: Da Vam sada postavim neka dodatna pitanja. Jeste li vidjeli neko
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vozilo JNA na lokaciji gdje se vršila distribucija tog oružja?

2 O: Ja sam to izjavio i potvrđujem.

3 P: Jeste li vidjeli osobu koja je vozila to JNA vozilo? Kako je bila
4 obučena?

5 O: Bili su obučeni u vojne uniforme Jugoslavenske narodne armije.

6 P: Kažete da je došao neki aktivist na tu lokaciju? Možete li tog
7 aktivista, odnosno aktiviste, identifikovati po imenu i reći u kojoj su bili
8 stranci?

9 O: Da. Tu se nalazio i doktor Radan Bojović, zatim Miloš Rajak sa svojim
10 tamićem, zatim Mićo Udrić i izvjesni Ikonić Rajko, takođe aktivista sa područja
11 mjesne zajednice.

12 P: Jesu li ti ljudi koje ste upravo imenovali bili, prema Vašim
13 saznanjima, vezani s bilo kojom političkom strankom?

14 O: Da. To su sve pripadnici Srpske demokratske stranke.

15 P: Zamolio bih Vas da pogledate dokazni predmet 567 koji Vam se nalazi s
16 desna. To je karta opštine Rogatica i molim Vas da pokazivačem pokažete područje
17 za koje kažete da su Kozići gdje se vršila distribucija tog oružja.

18 O: Da. Imamo lokalni put koji nije ovdje na karti, Jevčići, Drobnici,
19 Starčići, Trnovo, Starčići, Trnovo, Pjevčići. Ima ovdje zaseok Kosovo koji nema
20 na karti, između Pjevčića i Kozića. Bunjevac... nema ga ovdje, manje mjesto,
21 takođe.

22 P: Rekli ste da je bio prisutan i Mladen Vasiljević na toj lokaciji, da
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 ste ga tamo vidjeli.

2 O: Da.

3 P: Jeste li imali priliku da mu kažete ono što ste vidjeli, i ako jeste,
4 kakva je bila njegova reakcija?

5 O: Da. Ja sam mu sutri dan u policijskoj stanici rekao: "Mladene, šta
6 ono znači? I šta se radi?" On mi je na to dao odgovor:...

7 P: Šta je odgovorio?

8 O: ..."Vidiš da moramo se naoružavat' jer i vi, Muslimani, se
9 naoružavate." Rekao sam mu da nije u pravu i da ću ja obavijestiti po liniji
10 rada svoje pretpostavljene. On je na to bio nervozan i nije ga puno interesovao
11 taj policijski posô, već se je bio maksimalno posvetio ovim aktivnostima stranke
12 iz koje je došao.

13 P: Sada bih Vam skrenuo pažnju na jednu drugu temu, a to su posjete
14 Rogatici Radovana Karadžića, a posebno na paragrafe 17 do 20, izjave koju ste
15 dali uredu Tužilaštva.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudiya Hanoteau ima pitanje.

17 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine, Vi ste rekli: "Rekao sam
18 da ću o tome obavijestiti svoje nadređene". A tko su bili Vaši nadređeni, u
19 stvari i šta ste mogli postići ako im to kažete? U stvari, da li ste nešto i
20 poduzeli?

21 SVEDOK: Mi nismo ništa poduzeli, ali smo po liniji odgovornosti bili
22 dužni, i ja, i Mladen, da obavijestimo podređene u MUP-u... nadređene u RSUP-u i
23 Stanici javne bezbjednosti.

24

25

26

27

28

29

30

1   Znači, on to nije učinio, ja sam to uradio i nismo ništa mi mogli
2 preduzeti da ne bi došlo do usložnjavanja situacije jer smo znali, procjene su
3 išle u tom pravcu, da vojska i SDS naoružavaju srpski narod i da se mi tome ne
4 možemo suprotstaviti.

5   SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Oprostite, ali ja nisam uspio da
6 shvatim da li su tamo još uvijek postojale civilne vlasti? Postojalo je civilno
7 ministarstvo unutrašnjih poslova, znači, postojala je nekakva hijerarhija koja
8 je tu funkcionisala. I zašto onda niste, bilo uzeli kompjuter ili olovku i papir
9 i napisali izveštaj i poslali ga direktno najvišem komandantu, odnosno ministru
10 unutrašnjih poslova, odnosno nekome ko je bio Vaš nadređeni? Molim Vas da
11 odgovorite na to pitanje.

12   SVEDOK: Da. Mi nismo tada imali kompjutere, ali smo imali sistem veze
13 putem telefona. I tada je načelnik Stanice javne bezbjednosti kome sam ja bio
14 odgovoran zajedno sa Mladenom, bio je upoznat sa moje strane i on mi je rekao da
15 je obavijestio putem telefona višu instancu u RSUP-u.

16   SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala.

17   G. HARMON: [simultani prevod] Sada bih želio da Vam skrenem pažnju na
18 prvu od dvije posjete koje opisujete u svojoj izjavi predstavnicima Tužilaštva,
19 a to je u paragrafima 17 do 19. Kao prvo, gospodine Alajbegoviću, možete li nam
20 reći otprilike vrijeme i datum kada je došlo do te posjete?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Prva posjeta gospodina Karadžića bila je u decembru 1991. godine u
2 osnovnoj školi u Rogatici, naselje Gračanica. Tu je SDS organizovao sastanak
3 kome je prisustvovao, je l', gospodin Karadžić sa svojim pratiocima. Tuj /sic/
4 su ostali jedan sat, sat i pol, na tom sastanku. Ja sam ostvario kontakt sa
5 Rajkom Kušićom, u cilju obezbjeđenja njihovog boravka. On je to odbio govoreći
6 mi da se mi nemamo šta petljat' kao Muslimani, da oni preuzimaju kao Srbi
7 bezbjednost za boravak Karadžića i njegovih ljudi.

8 I nakon završetka tog sastanka, znači, mi nismo mogli biti prisutni u
9 prostorijama škole, oni su zatim otišli na kratko do crkve koja je već ranije,
10 je l', bila prešla u...u manastir na onom skupu iz 1991. godine, a zatim su
11 otišli, zajedno u pratnji sa Mladenom Vasiljevićem na lokalitet Borika u objekat
12 bivšeg predsjednika Vlade Jugoslavije, gospodina Đemala Bijedića, gdje je već
13 Rajko Kušić formirao svoj štab u tom objektu.

14 P: Jeste li Vi lično vidjeli Radovana Karadžića tokom tog posjeta?

15 O: Da. Bio sam daleko 20 metara od toga, na platou ispred škole, od
16 izlaska do ulaska u vozilo kada je završio taj sastanak u toj školi.

17 P: A s kojim je lokalnim figurama iz SDS-a bio, ukoliko ste ikoga
18 vidjeli kad ste ga vidjeli?

19 O: Znam da ga je dočekaio ispred škole Rajko Kušić, a unutra ko je sve
20 bio, nije mi poznato.

21 P: I na kraju, vezano za ovo selo Borike, kuda su otišli nakon Rogatice,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 možete li, molim Vas, pokazivačem pokazati na dokaznom predmetu 567 gdje se
2 nalaze Borike?

3 O: [pokazuje]

4 P: Hvala.

5 O: Rogatica, Seljani, Šatorovići i Okruglo, Borike.

6 P: Vi ste rekli da je Rajko Kušić postavio svoj štab u Borikama. Kao ste
7 to saznali i kada je on uspostavio taj štab?

8 O: Još u januaru 1991. godine Rajko Kušić je počeo formirati paravojne
9 formacije od pristalica SDS-a i dovođenjem ljudi sa strane, što znači,
10 dovođenjem ljudi iz Srbije - paravojnih formacija - i onda kada je formirao tu
11 jedinicu, jedno vrijeme je kretao u ilegali po područjima srpskih sela i onda je
12 došlo do objelodanjivanja da je Rajko Kušić stvorio tu oružanu formaciju i da mu
13 je taj lokalitet najpogodniji i da je gore često u tom objektu sa tim ljudima...
14 formacijama.

15 P: Da se sada pozabavimo sa dva pitanja u Vašem pisanom iskazu. Ona
16 osnovna škola koju je posjetio Radovan Karadžić kad je došao u Rogaticu, možete
17 li obavijestiti Vijeće šta je ta škola postala nakon što je započeo rat?

18 O: Da.

19 P: U što se pretvorila ta osnovna škola, konkretno ta škola? Možete li
20 to reći?

21 O: Ta škola se pretvorila u jedan punkt predaje Bošnjaka, Muslimana, u
22 jedan klasični logor odakle su odvođeni dalje u srednju školu i u logor u

23

24

25

26

27

28

29

30

1 rasadniku na području općine Rogatica.

2 P: A na čemu temeljite ovu izjavu? Na kojim činjenicama?

3 O: Na činjenicama, zato što sam /nerazgovetno/ imao potvrдне informacije
4 od ljudi koji nisu htjeli da se predaju, koji su uspjeli da se sakriju, a zatim,
5 u toku noći, izvuču sa ovih lokaliteta.

6 P: Jeste li ikada razgovarali sa bilo kojim od ljudi koji su se predali
7 i jesu li Vas obavijestili o toj konkretnoj osnovnoj školi?

8 O: Pa lično nisam u poje... sa pojedincima razgovarao koji su se
9 predali, ali znam od ljudi koji su ostali - ovo što sam već prethodno rekao -
10 koji su bili svjedoci odlaska muslimanskog naroda u ovaj zatočenički centar iz
11 ovog naselja, jer su oni lično se kasnije uspjeli izvući na ovaj slobodni
12 teritorij koji su kontrolisale kasnije jedinice TO muslimanske... muslimanskih
13 snaga.

14 P: Da li znate ko je komandovao tim zatočeničkim centrom?

15 O: Svi bili pod kontrolom Rajka Kušića.

16 P: A kako znate da je to slučaj?

17 O: A zato što su ljudi tvrdili da Rajko sa vozilom na megafon poziva na
18 predaju, megafonom je zvao, javno, a zatim njihovo premještanje u zatočenički
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 logor u srednjoškolski centar i prebacivanje u logor u rasadniku na području
2 Rogatice.

3 P: Imate li još neke činjenice na osnovu kojih ste izjavili da je Rajko
4 Kušić komandovao tim logorom, i ako imate, molim Vas da to objasnite sudijama.

5 O: Ja nemam ništa posebno jer ja nisam bio tu.

6 P: U redu. Da sada pređemo na sljedeće područje, a to je druga posjeta
7 Radovana Karadžića opštini Rogatica.

8 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, to se nalazi u paragrafu 20
9 izjave Uredu tužilaštva.

10 P: Do te je posjete došlo negdje u martu 1992. Kako ste Vi saznali za tu
11 drugu posjetu Radovana Karadžića?

12 O: Da. Jedan naš službenik policije sa područja Mjesne Borike koji se
13 zvao Arnautović Amil, a koji na žalost ovog trenutka nije živ, me lično
14 obavijestio da je stigao Radovan Karadžić sa svojom ekipom, nije imenovao
15 /?imenovao/ sa kim sve, i da ga je gore dočekao Mile Vujić i komandant kasarne
16 sa Han Pijeska, Milošević.

17 P: Taj Milošević, to je pukovnik Dragomir Milošević, je li tako?

18 O: Da.

19 P: Da li znate na kojem je on položaju u sklopu Vojske Republike Srpske,
20 to jest, koji je kasniji položaj imao pukovnik Dragomir Milošević?

21 O: Da, znamo. On je bio komandant Sarajevsko-romanijskog korpusa.

22 P: Molim Vas, opišite Pretresnom vijeću šta se dogodilo nakon tog
23 sastanka sa gospodinom Karadžićem i drugim.

24 O: Nakon par dana, došlo je do usložnjavanja situacije na ukupnom
25
26
27
28
29
30

1 području teritorije općine Rogatica, što znači da su srpske vojne i paravojne
2 formacije izvršile totalnu blokadu svih komunikacija, ne dozvolivši komunikaciju
3 sa dijelovima muslimanskih sela i civilnih vlasti koje su još u tom trenutku
4 vladale u Rogatici. Dragomir Milošević je vjerovatno, a to se i ispostavilo,
5 došao u cilju sklanjanja dvije barikade na toj lokaciji, gdje sam ja lično bio
6 prisutan zajedno sa njim, i na toj barikadi se pojavio Rajko Kušić raspoređen sa
7 dvije strane barikade sa svojim naoružanim ljudima koje je već vodio od ranije.
8 Oni su dugo razgovarali, oko 40 minuta iza barikade. Tu je bio još prisutan
9 zamjenik komandanta od Dragomira Miloševića, Asim Džambasović, takođe aktivno
10 vojno lice.

11 I prilikom tog dolaska jedan od tih naoružanih na toj barikadi je
12 ispalio dva hica iznad nas u znak zastrašivanja, a Rajko Kušić se obratio
13 riječima ovom zamjeniku Asimu... Asimu Džambasoviću: "Šta ti tražiš ovdje? Ovo
14 nije tvoja vojska! Idi u svoje selo Kovanj i postrojavaj muslimansku vojsku!"
15 Našto su dvojica oficira Jugoslavenske narodne armije koji su zajedno sa njima
16 bili u pratnji, smirivali situaciju da ne dođe do nekih većih problema na toj
17 barikadi. I nakon 40 minuta, ta barikada je sklonjena, ali se nije moglo ići u
18 pravcu regionalnog puta prema Žepi.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Alajbegoviću, Vi ste spomenuli
20 ime jednog čovjeka, čovjeka koji je pokušao da ukloni te barikade, izvjesni
21 Dragan. Prevodioci nisu čuli prezime.

22 SVEDOK: Dragomir Milošević.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, razumio sam Vas. Hvala. Možete
24 nastaviti.

25 G. HARMON: [simultani prevod]

26

27

28

29

30

1 P: Da se, kao prvo, pozabavimo ovim jedinicama koje ste opisali kao
2 Kušićeve paravojne formacije. Dakle, kao prvo, otkud znate da su jedinice na toj
3 lokaciji stvarno bile pod komandom Rajka Kušića?

4 O: Pa znali smo jer tokom pregovora, Rajko je ispoljavao svu svoju moć
5 komande i uslovljavanja kroz pregovore da može doći do onog najgoreg ako ne
6 dođe.... ne pristanemo na podjelu teritorija, razoružanja policije, predaje
7 Vlasti i lojalnost vlastima SDS-a. A u jednom od navrata on je iscenirao napad u
8 jutarnjim satima na području lokaliteta, odnosno polja i livada ispred sela
9 Agarovići, Stara Gora, Štavanj -

10 P: Gospodine, dozvolite da Vas na trenutak prekinem. Sada se bavimo ovim
11 barikadama o kojima ste govorili. Rekli ste da su se tamo pojavile paravojne
12 formacije. Kako znate da te paravojne formacije su bile paravojne formacije
13 Rajka Kušića?

14 O: On...oni su bili posebno opremljeni na... u... u... u specijalne
15 šarene uniforme, što je to bilo nova pojava za naše područje. Bili su naoružani
16 najsavremenijim oružjem, automatskim puškama, mitraljezima M84, ručnim raketnim
17 bacačima, bombama i ličili su na jednu formaciju sa obilježjima trobojke na
18 beretkama koje su nosili na glavi.

19 P: Spomenuli ste da je kod barikada bio i pukovnik Dragomir Milošević.
20 Možete li upoznati Vijeće sa time kakav je bio odnos između pukovnika Dragomira
21 Miloševića i ovih formacija koje su bile pod komandom Rajka Kušića?

22 O: Da, mogu. Kada smo prilazili barikadama, onda je jedan od prisutnih
23 naoružani iz te formacije, kao što sam rekao, pucao i rekao: "Milošević samo
24
25
26
27
28
29
30

1 Radomir može ići naprijed", a ostali da sačekamo. I to se stvarno i desilo.
2 Radomir Milošević prelazi barikadu, ide u pravcu Rajka Kušića 50 metara od
3 barikade i sa lijevu stranu u pravcu Borika, ostaju oko 40 minuta u razgovoru iz
4 čega mi izvlačimo poslije toga zaključak da je i Rajko Kušić pod kontrolom
5 gospodina pukovnika Dragomira Miloševića.

6 P: Kada kažete da je on bio pod Miloševićevom komandom, koje činjenice
7 potvrđuju taj zaključak?

8 O: Pa činjenica ima više, jer Rajko je insistirao stalno kroz pregovore
9 o podjeli, pokušavao je da izvrši totalnu blokadu. Znači, dolaskom Miloševića,
10 odgođen je, po nama, taj, da kažem m... taj dio blokade komplet, urbanog dijela
11 grada i prolaska i komunikacija muslimanskih snaga, do centra grada, do civilnih
12 vlasti i tako dalje. Jer je Rajko to poslušao.

13 P: Kada kažete da je Dragomir inzistirao na pregovorima o podjeli
14 teritorija, recite što konkretno mislite pod tim?

15 O: Da. Prvo se išlo, u prvoj fazi podjele teritorije, na srpski i
16 muslimanski dio općine Rogatica, zatim podjelu policijskih struktura vlasti, a
17 zatim podjelu i teritorijalnog razgraničenja - kuda će patrolirati i
18 kontrolisati srpska policija i vojne i paravojne formacije koje je vodio Rajko
19 Kušić. I nama već nije bilo dozvoljeno da se krećemo u tim pravcima.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Kasnije ćemo se baviti tim pregovorima. Međutim sada još uvijek
2 razgovaramo o ovim barikadama. Recite, tog konkretnog dana, da li Vas je bilo
3 šta navelo na zaključak da je Rajko Kušić pod komandom pukovnika Miloševića?

4 O: Da, navelo nas je na zaključak.

5 P: Šta je to bilo toga dana, toga dana što je na Vas ostavilo takav
6 utisak?

7 O: Pa tog trenutka je izvršio narednu poslušanje pukovnika Dragomira
8 Miloševića da ukloni tu barikadu ispred mjesne zajednice Seljan, što znači da je
9 bio pod njegovom zapovijedi.

10 P: Htio bih da se još uvijek bavimo tim paravojnim formacijama Rajka
11 Kušića. Otprilike, koliko Vi znate, koliko je bilo ljudi u toj paravojnoj
12 formaciji?

13 O: U toj paravojnoj opremljenoj formaciji, što kažu naoružani
14 najsavremenijim naoružanjem bilo je između 45 do 50 vojno sposobnih.

15 P: U paragrafu 26 navodite da su te jedinice bile u određenim selima.
16 Koje su činjenične osnove za Vašu tvrdnju koju ste iznijeli u paragrafu 26?

17 O: Da. On se povremeno kretao određenim područjima mjesne zajednice
18 Borike sa čestim noćnim oglašavanjem, pucanjem iz ovog automatskog naoružanja.
19 Zatim, jedno jutro u ranu zoru, raketiranjem i minobacačima 82 i otvaranjem
20 automatske vatre u pravcu srpskih sela kako bi skrenuo pozornost i pažnju
21 seljana tih sela u cilju zastrašivanja da će biti napadnuti od muslimanskih
22 snaga iz Višegrada. I, nakon toga, je sutridan tražio sa mnom razgovor u
23 policijskoj stanici, da on to već ne može tolerisati, da su ga napale
24 muslimanske snage iz Višegrada, na što sam mu ja reagovao da ako on tvrdi da je
25 to tako, da se formira multietnični tim iz policijskih snaga iz Rogatice, ili
26 nivoa republičkog SUP-a, jer smo procijenili na osnovu materijala koji je on

27
28
29
30

1 donio, krateri granata minobacača 82 i mitraljeza 84, da je to nemoguće i da je
2 to čista farsa jer tu vrstu naoružanja nisu mogle /?mogli/ posjedovati
3 pripadnici ni aktivnog, ni rezervnog sastava policije, kako su nas oni zvali da
4 -

5 P: Dozvolite da Vas prekinem. Moje pitanje je zapravo veoma jednostavno.
6 Kako ste Vi znali da je Kušić imao paravojnike u selima Seljani i ostalima?
7 Odkud ste Vi to znali?

8 O: Pa imali smo i dojavu da se kreće, da se zadržava tu i da oglašava se
9 sa oružjem. Zatim se prebacuje u druga srpska sela naspram muslimanskih sela i,
10 prelaskom u druge mjesne zajednice, isti je scenarij i isti događaj. I onda smo
11 se lično i vidjeli. Ja sam jedne prilike imô hrabrosti da odem u naselje na
12 izlazu Rogatice, zvano Karanfil Mahala -

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo trenutak, dozvolite da Vas
14 prekinem. Možda niste u potpunosti razumjeli. Gospodina Harmona zanima jer mora
15 utvrditi odkud Vi to znate. Vi kažete: "Imali smo informacije". Onda morate
16 opisati i koja je informacija. Ono što zanima gospodina Harmona konkretno je
17 kako ste Vi dobili te informacije? Da li ste Vi to lično vidjeli? Da li Vam je
18 to neko prenio? Da li ste to čuli od drugih ljudi kada ste se kući vratili te
19 večeri? Dakle, to je zapravo pitanje.

20 SVEDOK: Odgovor je vrlo jasan. Dobivao sam informacije sa terena, a i
21 lično sam bio u prilici u više navrata da kontaktiram sa Rajkom Kušićom i sa
22 njegovim tim formacijama, kako smo ih mi zvali, paravojnim formacijama SDS-a.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kažete da ste dobivali informacije sa
24 terena. Da li ste to dobijali od svojih podređenih, od običnih civila, dakle,

25

26

27

28

29

30

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 kakve ste informacije dobivali i od koga?

2 SVEDOK: I od podređenih, i od građana.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Harmon.

4 G. HARMON: [simultani prevod] Hvala Vam.

5 P: Vi ste ranije rekli da ste poznavali gospodina Kušića. Sada mi
6 recite, njega ste dakle upoznali preko ovih pregovora, a poznavali ste ga,
7 dakle, i od ranije osobno, je li tako?

8 O: Da.

9 P: U nekom trenutku prije izbijanja sukoba, recite, da li Vas je
10 gospodin Kušić upoznao sa time kome pripada teritorija općine Rogatica.

11 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, bilo bi bolje kad se kod
12 ovakvih stvari ne bi postavljala sugestivna pitanja. Zamolit ćemo gospodina
13 Harmona da preformulira pitanje.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, zamolili su Vas da
15 preformulirate, osim ako se Vi ne protivite tome.

16 G. HARMON: [simultani prevod] Nemam nikakvog prigovora na to.

17 Da li ste razgovarali, dakle, sa Rajkom Kušićem tokom kojih razgovora je
18 Rajko Kušić iznio određene tvrdnje o teritoriji Rogatice. Molim Vas, odgovorite.

19 O: Da. Vrlo je jasno i konkretno. Od septembra 1991. do početka 1992.,
20 Rajko Kušić me je kontaktirao u dva do tri navrata nudeći mi karte i govoreći mi
21 da je ovo teritorij Republike, odnosno srpski teritorij, nudeći mi obojene
22 karte, na što sam ja to za prvi put svatao kao neozbiljno, a već u drugom i

23

24

25

26

27

28

29

30

1 trećem dogovoru, on je bio isključiv i maltene djelovao je zaprepašćujuće
2 prijeteći, da ako mi budemo insistirali na izdvajanju Bosne iz Jugoslavije, da
3 ćemo biti napadnuti i da ćemo biti protjerani ako ne izrazimo i lojalnost, ili
4 ne napustimo te područja općine Rogatica jer su je oni smatrali srpskom
5 teritorijem.

6 P: Da li Vam je iznio koji su temelji za te njegove zaključke? Zbog čega
7 je on zaključio da je Rogatica srpski teritorij?

8 O: Da. On je objašnjavajući kroz te naše razgovore da Srbi imaju više
9 zemljanog teritorija u katastru... knjiga, i da je po tome to i srpska zemlja.

10 P: Zamoliti ću Vas da sada pogledate paragraf 29. Riječ je o razgovoru
11 između Vas i gospodina Kušića s kraja 1991., tokom sastanka SDS-a i policije. Vi
12 kažete da je tada gospodin Kušić rekao da nema budućnosti za Muslimane te da
13 ćete biti napadnuti ako ne odete. Možete li objasniti Vijeću u kojim okolnostima
14 je ta izjava bila izrečena?

15 O: Ova izjava je bila po nama - mi smo analizirali njegovu izjavu jer
16 sam ja je prenio svom pretpostavljenom - da je to početni test balon da Rajko
17 Kušić dobije povratnu informaciju kako ćemo mi reagovati na tako njegove oštre
18 upućene riječi, da moramo otići sa ovih prostora, da je to srpska zemlja. To je
19 bio taj naš zaključak.

20 P: Kad je on to Vama rekao, jeste li se Vi iznenadili?

21 O: Ja sam svatio to već da je to ozbiljno. Zato sam prenio svom
22 nadređenom.

23 P: Tokom odgovora ste nam spomenuli da je izvršena analiza tih njegovih
24
25
26
27
28
29
30

1 tvrdnji. Ko je sproveo analizu? Da li se sjećate?

2 O: To je bila kraćka... kraća informacija između mene i načelnika
3 policijske stanice u Rogatici.

4 P: I kakav ste zaključak izvukli tokom te informacije, dakle, u vezi sa
5 značenjem i težinom ove izjave Rajka Kušića?

6 O: Zaključak je vrlo jasan bio i prepoznatljiv: da u najgorem slučaju
7 ako ne izvršimo podjelu teritorija policije - kako su oni kasnije i zahtijevali
8 - može doći, kao što se je potvrdilo, i napasti, zarobiti, etnički očistiti i
9 protjerati svo bošnjačko stanovništvo koje ne izrazi lojalnost toj vlasti. Ali
10 smo mi nastavili dalje pregovore jer nismo imali izlaza iz te situacije.

11 P: Kada je riječ o periodu s kraja 1991. i početka 1992., zamolit ću Vas
12 da Vijeću objasnite kakav je pritisak bio vršen od strane paravojnih formacija
13 Rajka Kušića, kao i paravojnih formacija koje ste opisali u paragrafu 27 Vaše
14 izjave, naime, Bijelih orlova. Dakle, kakvu vrstu pritiska su oni vršili na
15 muslimansko stanovništvo?

16 O: Pritisak je bio da... Oni su stalno svojim ponašanjem, prebacivanjem
17 iz mjesta u mjesto, usložnjavali situaciju: kroz otvaranja vatre i zastrašivali
18 muslimanski narod, kroz pregovore tražili razoružanje legalnih formacija
19 policijskih vlasti, struktura, razdvajanje policije, zatim teritorija, zatim
20 predaju oružja, razo... razoružanje, a zatim i pozivanje naroda na predaju
21 oružja kako bi time izrazili lojalnost srpskim vlasti i predaju komplet vlasti
22 Srpskoj demokratskoj stranci. Jer to se sve kasnije potvrdilo kroz pregovore.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jedno pitanje od sudije Hanoteaua.

24 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Volio bih da mi kažete koja je

25

26

27

28

29

30

1 konkretno bila Vaša uloga, to jest Vaš čin u policiji, u tom trenutku. Koliko ja
2 pamtim, Vi ste bili komandir policije, mjesne policije. Tako sam bar ja shvatio.
3 Je li to tačno?

4 SVEDOK: Da, ali ima nešto što se zove naredba RSUP-a za primjenu planova
5 za vanredne situacije sa nivoa republičkog Ministarstva unutrašnjih poslova i od
6 19. septembra 1991. sve formacije odnosno stanice javne bezbjednosti na
7 teritoriji BH su dovedene u stepen pripravnosti, odnosno mobilizacije, aktivnog
8 i rezervnog sastava. Time funkcija moja prelazi za načelnika odjeljenja policije
9 u stanici javne bezbjednosti Rogatica.

10 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Dakle, Vi ste bili prvo komandir
11 policije. Koliko ste imali ljudi pod sobom? Koliko ljudi je odgovaralo Vama?

12 SVEDOK: Dok su djelovale te zajedničke snage, mi smo imali ukupno - ja i
13 Mladen - 210 pripadnika aktivnog i rezervnog sastava policije, zajedno sa nama.

14 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ali hijerarhijski, ko je Vama bio
15 nadređen, ko su Vam bili nadređeni izvan Rogatice, zapravo. Koja je bila prva
16 iduća razina iznad Vaše?

17 SVEDOK: Bilo je Republičko ministarstvo unutrašnjih poslova Bosne i
18 Hercegovine, znači ministar.

19 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Kada nam govorite o tome čemu ste
20 bili očevidac, o tim događajima, mi stičemo utisak nekako da ste Vi bili sami.
21 Da li ste imali uopće priliku nakon ovih događaja koje ste opisali, koji su bili
22 veoma ozbiljni, da li ste imali priliku da preuzmete na sebe inicijativu da
23 izvijestite o tome šta ste vidjeli, da li ste sastavili neke izvještaje, da li

24

25

26

27

28

29

30

1 ste se obratili administrativnim višim razinama kako biste ih izvijestili o tome
2 što ste vidjeli na terenu?

3 SVEDOK: Da, u svakom slučaju.

4 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] I šta ste konkretno, konkretno,
5 napravili?

6 SVEDOK: Slali smo zvanično informacije putem depešnog saobraćaja u
7 Republički sekretarijat unutrašnjih poslova BH o formiranju ovih paravojnih
8 formacija na čelu sa Rajkom Kušićom, dolaskom i dovođenjem paravojnih formacija
9 iz Srbije Bijelih orlova sa njihovom obilježjima, zatim 3. ili 4. marta o
10 formiranju Gučevskog bataljona od snaga Teritorijalne odbrane općine Rogatica iz
11 dijela srpskog naroda koji su kasnije otišli odmah na rat... sarajevsko ratište
12 kad je rat počeo u Sarajevu. To je ono što se može naći i u pisanim dokumentima.

13 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Dakle, to su dokumenti koje ste Vi
14 sami sastavili?

15 SVEDOK: Ja sam, dobivajući informacije i djelujući na terenu gdje sam se
16 u mnoge stvari lično uvjerio, vraćao se u policijsku stanicu, sastavljao tekst i
17 putem teleksa, teleprinteru slali u centralnu bazu RSUP-a.

18 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A gdje je bio taj centar SUP-a?

19 SVEDOK: U Sarajevu.

20 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da li je bilo ikakve reakcije,
21 ikakvog odgovora na Vaše izvještaje i telekse? Jeste li dobili neke odgovore?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Nekad smo znali dobiti pismeni trag šta nam je činiti da
2 razgovaramo da mi ne do/?pri/nosimo usložnjavanju situacije, da će se po svaku
3 cijenu probati izbjeći rat i sukob, ako se to mogne, a informacije su neke
4 dolazile koje su zahtijevale hitnost i putem telefona direktno na načelnika
5 Stanice javne bezbjednosti koji je bio šef i meni i gospodinu Vasiljeviću.

6 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala.

7 G. HARMON: [simultani prevod]

8 P: Samo jedno kratko pitanje o paravojnim formacijama i uniformisanoj
9 policiji. Možete li opisati razliku u kvalitetu oružja koje su posjedovale
10 paravojne formacije Rajka Kušića i tipova oružja koje je bilo na raspolaganju
11 uniformisanoj policiji?

12 O: Da. Ja sam prije toga objasnio kakvo je naoružanje imala paravojna
13 formacija Rajka Kušića. Ako treba, ja ću to da ponovim. Znači, radilo se o
14 automatskom naoružanju, mitraljezima najnovije proizvodnje Jugoslavenske narodne
15 armije 84, ručnim raketnim bacačima, bombama, posebnim uniformama i beretkama sa
16 oznakom trobojke, dok su legalne formaci... policijske snage imale čohanu
17 standardnu zimsku uniformu sa vjetrovkama i automatskim puškama.

18 P: A kakva je vrsta oružja bila na raspolaganju uniformisanoj policiji?
19 Da li je pored standardnih pušaka bilo išta drugo njima na raspolaganju?

20 O: Ne, nismo imali mi dovoljno to za svakog pojedinca.

21 P: Da Vam sada skrenem pažnju na paragraf 30 Vaše izjave koju ste dali

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Uredu tužilaštva i gdje opisujete kako je u januaru 1992., Rajko Kušić i
2 elementi njegove paravojske otvorili vatru po mraku na sela. Možete li nam reći
3 šta znate o tim konkretnim napadima i kako znate da napadi koje ste opisali u
4 paragrafu 30 su bili počinjeni od strane Rajka Kušića i njegove paravojske?

5 O: Znali smo jer je on došao sa Mladenom Vasiljevićem u policijsku
6 stanicu javne bezbjednosti u Rogatici da nas obavijesti da ovo što se dešava na
7 području Borika se neće tolerisati, da su navodno napadnuta srpska sela sa
8 minobacačima M82, donoseći krater jedan ili dva od minobacačke granate i čaure
9 od mitraljeza M84. Mi smo znali i tvrdili da to oružje ne pripada policijskim
10 formacijama muslimanskih snaga kako su nas oni tada već nazivali, već da je to
11 bio njegov trik da bi krenuo u određena ofanzivna dejstva.

12 Kada sam mu ponudio da napravimo zajednički tim iz lokalne policije ili
13 RSUP-a, da utvrdimo činjenično stanje i damo materijalne dokaze na analizu, on
14 je to odbijao. To je nama bio znak da je on izveo fingirani napad da bi
15 zastrašio svoj narod kako bi oni krenuli u operacije na vjerovatno pripremi na
16 čišćenju tog terena, što se kasnije ispostavilo.

17 P: Prema Vašim saznanjima, jesu li muslimanske Zelene beretke djelovale
18 na području Borika u januaru 1992., kao što je on tvrdio?

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Tih formacija nije ni bilo na tim područjima. Oni su zvali Zelene
2 beretke i sve legalne pripadnike policije, što je bio apsurd za nas.

3 P: Sada bih Vam skrenuo pažnju na paragraf 39 kao i paragraf 5 bosanske
4 izjave, a govoriti ćemo o razoružavanju Muslimana u selima. U paragrafu 39 Vi
5 ste naveli da je Kušić ubrzao podjelu među Muslimanima i Srbima time što je
6 izdavao ultimatum muslimanskim selima. Da li biste prvo mogli konkretnije da
7 nam kažete kada je izdavao te ultimatum i kakve su bile konkretne riječi u tim
8 ultimatumima?

9 O: Da. U fazama pregovora, u mjesecu martu, aprilu i sve do prve
10 polovine maja, a kasnije sve do prvog juna, Rajko Kušić zbog presjecanosti
11 terena i nekomunikacije sa civilnim organima vlasti, Rajko je uspevao da izvrši
12 razoružanje legalnog posjedovanja oružja kod građana muslimanske nacionalnosti u
13 određenim selima, kao što su: Kosovo...

14 P: Kada pokazujete sela, molim Vas da se poslužite ovim dokaznim
15 predmetom P567 i pokažete sela o kojima ćete govoriti.

16 O: ... Selo Osovo, Okruglo, Šatorovići, selo Babljak, selo Burati. Evo
17 ga ovdje. Zatim su ultimatum stizali na područje mjesne zajednice Kozići. Za
18 sva muslimanska sela, a kasnije, je l', tokom pregovora, je l', ultimatum je
19 bio i za područje grada.

20 P: Kako znate da je te ultimatum davao Rajko Kušić selima koje ste
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 naveli? Jeste li Vi bili prisutni kada su davani ti ultimatumima sela
2 ili Vam je neko o tome nešto ispričao?

3 O: Ja nisam bio prisutan, ali su mi ljudi povjerenici koji su
4 kontaktirali sa nama u policijskoj stanici javljali nam se i obavještavali da su
5 dobijali naredbe od njegovih paravojnih formacija i njega lično, jer je on u
6 svemu tome lično učestvovao. Strmac selo, takođe, to sam zaboravio reći.

7 P: A kako je konkretno glasio ultimatum o kojem ste Vi bili
8 obaviješteni?

9 O: Ljudi koji su nam javljali tamo gdje mi nismo mogli doći su rekli,
10 dao im je Rajko Kušić ultimatum sutra do 12 časova ili 13, da svo legalno i
11 nelegalno naoružanje donesu, recimo, primjera radi navodim selo Strmac, u dom na
12 Strmcu, što su ljudi i učinili. U selu Okruglo i Osovo, u školu u Okruglome. U
13 Babljaku gore su predali jednom lokalnom povjereniku, Marjanoviću Goranu, zatim
14 u selu Burati takođe su predali oružje i oni su takođe ostali da žive jedno
15 izvjesno vrijeme, a kasnije su svi dovedeni u te sabirne lo... centre, zatim
16 logore, služeći njihovim zadacima, a neki su i likvidirani i još nikad im se ne
17 zna trag ni grobnica gdje su... gdje su pokopani.

18 Ultimatumima na području mjesne zajednice Kozići su dolazili i bio je
19 dogovoren datum predaje oružja, no međutim na to područje Rajko Kušić i njegove
20 formacije se nisu pojavile, već su naredni dan granatirale to područje

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 lokaliteta sela Pokrivenik sa minobacačima 60 milimetara i M osam... i...i
2 minobacačima 82 milimetra.

3 P: U tim izvještajima koje ste dobivali od Muslimana iz tih sela, o
4 ultimatumima, jeste li dobili informaciju o tome šta je rečeno, šta će se
5 dogoditi ukoliko oružje ne bude predato, i šta će se dogoditi ako bude predano?

6 O: Da.

7 P: Molim Vas da sudijama kažete ono što ste čuli.

8 O: Da. Rajkine... Rajkovi ultimatumima išli su u pravcu, ako se preda
9 oružje - da im se garantuje bezbjednost i opstanak, što znači da su iskazali
10 lojalnost srpskim vlastima, odnosno Srpskoj demokratskoj stranci koja je na
11 vlasti. A svi oni koji ne budu predali oružje da će doživjeti progon, hapšenja i
12 ono najgore.

13 P: Je li Rajko Kušić ikada lično Vama iznio slične zahtjeve?

14 O: Da. To je tražio stalno u pregovorima.

15 P: Da sada porazgovaramo o tim pregovorima koje ste spominjali. Između
16 marta i maja 1992., da li su vođeni pregovori između muslimanskih predstavnika i
17 predstavnika SDS-a vezano za sudbinu teritorija opštine Rogatica?

18 O: Da, u više navrata.

19 P: Jeste li Vi učestvovali u tim razgovorima na strani muslimanskih
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vlasti?

2 O: Da, ali ne na svim.

3 P: Ko je predstavljao SDS na tim pregovorima koji su se odvijali između
4 marta i maja 1992. Možete li navesti ime?

5 O: Da. U pregovorima sa strane SDS-a i srpskog naroda, glavni pregovarač
6 je bio Rajko Kušić, Sveto Veselinović, predsjednik SDS-a, Mile Sokolović,
7 kasnije kao predsjednik kriznog štaba - tako su ga zvali, Veljko Bojović, u dva
8 navrata Petar Ješić, Radomir Bukva, Mile Vujić kao predsjednik izvršnog odbora
9 vlasti Općine Rogatica, i u dva navrata Novak Đida i Mladen Vasiljević.

10 P: Htio bih da se fokusiramo samo na pregovore u martu 1992. Da li je
11 SDS iznio prijedloge predstavnicima Muslimana na tim pregovorima?

12 O: Da.

13 P: Kakvi su bili prijedlozi koje su iznijeli srpski pregovarači na tim
14 sastancima?

15 O: Prvi prijedlog je bio da se izvrši podjela policijskih struktura i
16 dioba sve imovine po procentu onoliko koliko pripada Srpsku demokratsku stranku,
17 odnosno, njihove predstavnike u policijskim snagama. Zatim, da se ide na
18 razgraničenje teritorija, kako grada Rogatice tako i komplet općine, na srpski
19 dio općine koji... u koji muslimanske policijske snage neće moći ulaziti i ako
20 budu ušle neće im se garantovati bezbjednost.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Da li se policija podijelila u martu 1992.?

2 O: Da.

3 P: Jeste li ikada razgovarali sa svojim kolegama Srbima o tome zbog čega
4 je došlo do te podjele policije?

5 O: Da, u svakom slučaju. Bilo je i onih kolega iz reda srpskog naroda
6 koji su to osuđivali, to su oni aktivni radnici policije, moje kolege koji su...
7 koji nisu vjerovali toj politici, a bili su i oni, kako smo i mi mogli u tom
8 trenutku kvalificirati, ljudi iz rezervnog sastava koje je SDS doveo u
9 policijske snage, koji su bili ekstremno nastrojani, i oni su ovaj... svakog
10 trenutka želili da dođe do tog čina, govoreći nam da je nemoguće više zajedno da
11 se radi, da nema suživota, da Srbi dobijaju svoju opštinu, svoju republiku i
12 tako dalje, i da će se oni vezati za Jugoslavensku narodnu armiju koja će biti
13 na njihovoj strani i ako bi mi pružili otpor da nemamo šansi da će nas
14 protjerati, pobiti, i tako dalje jer je to navodno, kako su oni navodili, stav
15 glavnog odbora SDS-a Republike Bosne i Hercegovine.

16 P: A Vas su o tome direktno obavijestili pripadnici policijskih snaga u
17 Rogatici, Srbi?

18 O: Da.

19 P: Da sada pređemo na pregovore. Zaključujem da su oni trajali u aprilu
20 i maju. Htio bih da Vam skrenem pažnju na pregovore u aprilu.

21 U aprilu ste znali da je u Bosni počeo rat. Je li to tačno?
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: U svakom slučaju. Da.

2 P: I da su već bile akcije u Sarajevu, Bijeljini, Foči i Višegradu, je
3 li tako?

4 O: Da.

5 P: A kakvi su bili zahtjevi srpskih pregovarača u aprilu 1992.?

6 O: Podjela teritorije, kartoga...kart...kartografska podjela teritorije
7 na srpski i muslimanski, nuđenje karata, i zatim da se preda vlast SDS-u.

8 P: Vezano za podjelu teritorije, kakav je bio stav pregovarača Muslimana
9 u aprilu vezano za u podjelu?

10 O: Muslimanski pregovarači su prihvatili podjelu i na srpsku opštinu
11 Rogatica, a kasnije, nisu htjeli da pristanu na predaju vlasti SDS-u, ni predaju
12 naoružanja, jer znali smo scenarij koji je pripremljen.

13 P: Zašto su muslimanski pregovarači pristali na podjelu teritorije,
14 imajući na umu da je većina stanovnika opštine Rogatica bila muslimanske
15 nacionalnosti?

16 O: Da. Muslimani su išli na pregovore i razgovarali samo da bi izbjegli
17 rat jer nisu bili spremni za rat, bez obzira što smo bili većinsko stanovništvo.

18 P: Kakav je bio stav muslimanskih pregovarača vezano za zahtjev SDS-a da
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 se njima preda vlast na cijeloj opštini?

2 O: Muslimanski pregovarači su odgađali da ćemo konsultovati više
3 instance na nivou države, da ćemo dobiti instrukcije odozgo i ako oni naredi, mi
4 ćemo postupiti po tome. To je bilo samo dobijanje na vremenu da ne bi bili
5 napadnuti.

6 P: Da li su se ti pregovori nastavili i u maju 1992.?

7 O: Da.

8 P: Htio bih da se skoncentrišete na pregovore koji su se dogodili negdje
9 između 1. i 5.maja 1992. Da li ste Vi lično učestvovali u tim pregovorima sa
10 predstavnicima SDS-a?

11 O: Da. Ja sam bio prisutan zajedno sa predstavnicima muslimanske strane.

12 P: Ko je tokom tih pregovora bio prisutan sa srpske strane. Molim da
13 navedete samo njihova imena.

14 O: Sastankom je predsjedavao Milorad Sokolović kao izabrani
15 predsjedavajući kriznog štaba u tom trenutku, tako se predstavljao, obučen u
16 maskirnu uniformu. Zatim, bio je prisutan Veljko Bojević, zatim, gospodin Tomo
17 Batinić i mislim da je bio i Mile Ujuć, predsjednik Izvršnog odbora.

18 P: Da li je Rajko Kušić bio tamo?

19 O: Ne, on je samo povremeno dolazio i odlazio da vidi tok razgovora, a
20 imao je svoje formacije na obezbjeđenju tog lokaliteta škole gdje su se sastanci
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 održavali.

2 P: Koje su zahtjeve srpski pregovarači iznosili konkretno u tim
3 pregovorima?

4 O: U tim pregovorima bila je konačna predaja vlasti SDS-u, da
5 predstavnici muslimanskog naroda pozovu narod na predaju oružja, kako legalnog,
6 tako i nelegalnog, kojeg su oni cijenili da imaju u posjedu i da oni nemaju više
7 vremena da se na njih vrši pritisak sa najvišeg nivoa vlasti, glavnog odbora
8 SDS-a i vojne komande sa Han Pjeska.

9 P: Da li su uz te zahtjeve bili prisutna i uvjeravanja da će Muslimani
10 ukoliko predaju oružje moći da žive u miru u opštini Rogatica?

11 O: Da, al' to se više puta ponavljalo u što mi nismo vjerovali jer su...
12 rat je već počeo u drugim područjima i bili smo svjedoci kroz medije tih
13 događaja. Vidjeli smo da se isto sprema i na području općine Rogatica.

14 P: Spomenuli ste ime Tome Batinić. Tko je Tomo Batinić, i kojoj je on
15 stranci pripadao i na kojem je položaju bio?

16 O: Tomo Batinić u tom trenutku bio je član odbora SDS-a za Rogaticu,
17 obnašao je dužnost direktora platnog prometa za Rogaticu, kasnije je proglašen za
18 predsjednika općine Rogatica i dan-danas obnaša tu dužnost.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Da li znate na kojem je položaju bio u upravi bosanskih Srba u
2 Rogatici negdje iza maja 1992.?

3 O: Bio je predsjednik općine Rogatica.

4 P: Sada bih Vas pitao sljedeće: možete li ispričati sudijama detalje
5 razgovora koji ste vodili sa gospodinom Batinićem tokom tih pregovora?

6 O: Da. Kroz te pregovore, obzirom da sam i ja bio prisutan, kad su
7 tražili predaju vlasti SDS-u i da civilne vlasti muslimanskog naroda pozovu
8 narod na predaju, da će im biti garantovana bezbjednost, ja sam postavio
9 direktno pitanje gospodinu Batiniću, pošto smo se odlično poznavali: "Gospodine
10 Tomo, šta to treba da znači?" On mi je odgovorio: "Mi nemamo više vremena za
11 čekanje jer vrši se ogromni pritisak na nas od strane glavnog odbora SDS-a i od
12 komande vojnih snaga...", i da je već formirana SAO Romanija i da se može to
13 poistovjetiti sa tekstom koji sam ranije dao u izjavi, a mogu i ovdje da
14 izjavim, da Rogatica zvanično pripada SAO Romaniji i da oni ne mogu više da
15 čekaju jer je na njih izvršen ogroman pritisak.

16 P: Da sada pitam, jeste li Vi pitali gospodina Batinića šta je mislio
17 kad je to rekao?

18 O: Da, pa pitao sam ga, šta to znači? To znači da oni moraju krenuti sa
19 operacijama i da Rogatica pripada SAO Romaniji, odnosno Sokolcu koji je u
20 sastavu Republike Srpske.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, sada ću preći na dva dokazna
2 predmeta za koje ću trebati više od tri minute da se uvedu.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda ćemo imati pauzu. Molim da za
4 početak ispratite svjedoka iz sudnice.

5 [Svedok se povlači]

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, možete li nam navesti
7 koliko Vam je još vremena potrebno?

8 G. HARMON: [simultani prevod] Rekao bih otprilike 25 minuta.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dvadeset pet minuta, to je tačno u
10 okviru ona tri sata koja ste naveli.

11 Gospođo Lukas, ja zaključujem da će glavno ispitivanje biti završeno
12 prije kraja jutarnje sesije i da biste Vi mogli da počnete sa unakrsnim
13 ispitivanjem negdje 20 minuta iza 13h.

14 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, časni Sude, mogu da počnem sa
15 unakrsnim ispitivanjem, a ono neće očigledno biti završeno.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Naravno da neće. Prekidamo s radom do 10
17 minuta do 13h, prema ovom satu gdje se sada vidi pravo vrijeme.

18 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

19 ...Početak pauze u 12.28h

20 ...Sjednica nastavljena u 12.52h

21 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, nastavite, gospodine Harmon.

23 G. HARMON: [simultani prevod]

24 P: Gospodine Alajbegoviću, razgovarali smo o pregovorima koji su se
25 odvijali u periodu mart - maj 1992. godine. Tokom tih pregovora, barem koliko Vi

26

27

28

29

30

1 znate, da li su pregovarači morali razgovarati o stavovima koje je zauzela
2 muslimanska strana u pregovorima sa predstavnicima na Palama?

3 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je pitanje u potpunosti
4 sugestivno.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Harmon.

6 G. HARMON: [simultani prevod]

7 Gospodine Alajbegoviću, da li možete objasniti Vijeću jesu li ljudi koji
8 su bili pregovarači na srpskoj strani u tim pregovorima o kojima smo ranije
9 razgovarali, da li su oni mogli autonomno donositi svoje odluke ili ne?

10 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, ponovo sugestivno pitanje.

11 Neka ono prethodno, u svakom slučaju bolje postavljeno pitanje, prikladnije -

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi ne želite sugestivna pitanja, to mi
13 je jasno. Međutim, zar nije svjedok već govorio o pritisku Glavnog odbora SDS-a.
14 Samo da pogledam, samo malo.

15 Gospođo Loukas, svjedok je rekao da je bilo pritisaka Glavnog odbora SDS
16 tokom pregovora na strani 71, druga polovina. Dakle, ovo pitanje predstavlja
17 nadovezivanje na to, osim ako Vi ne želite ustvrditi da SDS, to jest Glavni
18 odbor, nije bio na Palama u to vrijeme.

19 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] To je i poanta. Nije bilo temelja za
20 ubacivanje riječi "Pale".

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A što onda tvrdi Obrana, gdje se je
22 Glavni odbor SDS-a nalazio u to vrijeme?

23

24

25

26

27

28

29

30

1   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] To je nešto što bi Tužilaštvo trebalo
2 pokazati.

3   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine svjedoče, recite gdje se tokom
4 pregovora nalazio Glavni odbor SDS-a? U kom mjestu?

5   SVEDOK: Pretpostavka naših pregovarača je da su bili na Palama.

6   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na temelju čega je ta pretpostavka bila
7 donesena? Da li ste to čuli od njih? Kako znate da su oni uopće pretpostavljali
8 da se ovi nalaze na Palama?

9   SVEDOK: Pa da, kroz svaki obavljeni razgovor i kroz dijalog, oni su u
10 zaključcima izvodili da će upoznati Glavni odbor SDS-a Pale. Da li su oni
11 stvarno bili na Palama, ja to ne znam, al' oni su tako, kroz razgovore, se
12 izjašnjavali.

13   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Harmon.

14   G. HARMON: [simultani prevod] Zamoliću da se označe dva sljedeća dokazna
15 predmeta. Zamoliću tajnicu da prvo označi onaj članak iz *Tanjuga*, da tio */sic/*
16 bude prvi dokazni predmet.

17   GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet P569, A
18 ČLANAK IZ "Glasa" će biti P570.

19   G. HARMON: [simultani prevod]

20   P: Gospodine Alajbegoviću, da li ste bili obaviješteni o tome da su
21 ljudi iz hijerarhije SDS-a na Rogatici, da li su oni, dakle, putovali do Pala?

22   O: Da.

23   P: Tko je bio temelj te informacije?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Temelj informacije je bio naredni sastanak, povratne informacije da
2 su kontaktirali i Pale, Glavni odbor.

3 G. HARMON: [simultani prevod]

4 P: Časni Sude, ovdje imamo dva dokazna predmeta. Jedan je dokazni
5 predmet Tužilaštva P569. Riječ je o izveštaju *Tanjuga* iz Beograda od 17. maja.
6 Potreban nam je prvi paragraf, ja ću to pročitati: "17. maj, danas je u Sokocu
7 održan sastanak predsjednika Vlade Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Srpske
8 autonomne regije Romanija, srpskih opština Olovo i Rogatica i predstavnika
9 udruženja građana romanijske oblasti sa sjedištem u Beogradu. Predstavnici
10 srpske Vlade bili su Radovan Karadžić i Momčilo Krajišnik, kao i general
11 pukovnik Ratko Mladić, komandant vojnih snaga Srpske Republike Bosne i
12 Hercegovine."

13 U paragrafu 3 imamo jedan citat onoga što je rekao Radovan Karadžić.
14 Citiraju se njegove sljedeće riječi: "Mi tačno znamo šta hoćemo, mi hoćemo svoju
15 državu u Bosni i Hercegovini, pa ako oni žele da izvedu Bosnu i Hercegovinu iz
16 Jugoslavije, mi onda želimo da izvedemo svoju državu iz Bosne i Hercegovine."

17 I na kraju, imamo jedan citat u petom paragrafu koji se pripisuje
18 gospodinu Krajišniku.

19 "Momčilo Krajišnik, predsjednik Skupštine Srpske Republike Bosne i
20 Hercegovine naglasio je da je došlo vrijeme za razgraničenje teritorija između
21 Hrvata, Srba i Muslimana jer, kako je rekao, zajednička država s njima više nije

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 moguća. Ne zato što to mi ne želimo, nego zato što je to ono što oni žele.
2 Muslimansko rukovodstvo nametnulo nam je rat, iako su Srbi željeli političko
3 rješenje svih problema.", rekao je Momčilo Krajišnik i obavijestio prisutne da
4 će svi srpski patrioti nositi istu oznaku, srpsku trobojnicu.

5 Sljedeći dokazni predmet, P570, časni Sude, je izveštaj sa istog
6 sastanka, koji je bio objavljen u listu "Glas", 19. maja 1992. godine.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, samo zbog zapisnika,
8 kada Vi govorite o dokumentu 570. Ranije u transkriptu greškom je ispalo 270.
9 Tamo bi trebalo pisati 570. Možete nastaviti.

10 G. HARMON: [simultani prevod]

11 P: Gospodine, Vi ste nam opisali sastanak u kojem ste i Vi sudjelovali,
12 koji se odvijao u periodu od 1. do 5. maja 1992. Da li je nakon toga bio zakazan
13 još jedan sastanak?

14 O: Da.

15 P: Da li ste bili prisutni i na tom sastanku?

16 O: Ne.

17 P: Da li je bilo ko od muslimanskih predstavnika koji su sudjelovali u
18 ranijim pregovorima bio prisutan na tom kasnijem sastanku?

19 O: Da. Bio je jedan od ranijih pregovarača i jedan novi pregovarač.

20 P: Ukratko, ja bih htio da završimo sa Vašim glavnim ispitivanjem u 20
21 minuta. Možete li dakle reći Vijeću ukratko šta se dogodilo na tom zadnjem
22 sastanku, barem koliko Vi znate?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Nakon povratka dvojice pregovarača sa strane muslimanskog naroda,
2 ultimatum je bio da se preda komplet narod na lojalnost vlastima SDS-a, da
3 predaju oružje - u protivnom da može doći do operacija na području općine
4 Rogatica.

5 S obzirom da su civilne vlasti prethodno procijenile da nije dobro da
6 oni idu više na te pregovore jer i to nema nikakvog smisla, zato su ubacili
7 novog pregovarača koji nije bio član nijedne stranke. I u tom trenutku kada u
8 oni pregovarali sa srpskim pregovaračima, predsjedavao je izvjesni pukovnik ili
9 potpukovnik sa Han Pijeska sa muslimanskom delegacijom. I u toku pregovora je
10 ušao Rajko Kušić misleći da je na tom sastanku, na tim pregovorima prisutna i
11 komplet delegacija, i na njegovo iznenađenje, da nije zateko nikoga od
12 dotadašnjih pregovarača, on je pokušao da to obrazloži gospodinu iz vojske koji
13 je tu bio prisutan, zajedno sa Milom Sokolovićem, predsjednikom Kriznog štaba,
14 da je on došao zbog njihove bezbjednosti da izvrši pretres da neko nije unio
15 naoružanje. I na tome su se ti razgovori i završili što se tiče Rajka Kušića.
16 Puko...potpukovnik ili pukovnik ga je upozorio da izađe i on je napustio sa
17 svojom dvojicom pratioca salu gdje su bili pregovori.

18 P: Da sada pogledamo paragraf 41, dakle, gdje se govori o dolasku
19 Užičkog korpusa 19. maja 1992. godine. Da se samo prvo vratimo na ovaj treći
20 datum kada su se vodili pregovori. Molim Vas, recite, kojeg datuma su se ti
21 pregovori odvijali koje ste nam upravo opisali? Dakle, kada su se ti drugi
22 pregovori u maju odvijali?

23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Ovi poslednji, oni su bili poslije 10. maja.

2 P: Da li je do tih pregovora došlo prije dolaska Užičkog korpusa?

3 O: Da, jer je već predsjednik Kriznog štaba, Milorad Sokolović, i na
4 prethodnim pregovorima najavljivao da ako se preda vlast i naoružanje da će se
5 on zalagati da dovede Užički korpus kao umjerene snage koje će ovladati
6 teritorijem općine Rogatica i time, ovaj... pružiti bezbjednost muslimanskom
7 narodu zbog iskazane lojalnosti. I oni već 19. maja ulaze iz pravca Višegrada na
8 područje općine Rogatica u selo Kukavice gdje stupaju u akciju razoružavanja i
9 ubijanja jednog dijela civila koji su se tu zatekli.

10 P: Kada kažete "počeli su razoružavati stanovništvo", koje stanovništvo
11 su razoružavali?

12 O: Pa muslimansko stanovništvo, selo Kukavice, civile koji su imali po
13 odobrenju lovačke puške i tako dalje.

14 P: Imam još samo 15 minuta da završimo ispitivanje. Molim Vas, pažljivo
15 slušajte pitanja pa ćemo onda stići završiti sve u vremenu koje imamo.

16 Dakle, kao prvo, recite koliko je velik bio taj korpus, Užički korpus
17 koji je došao u općinu? Koliko su velike bile jedinice?

18 O: Ja ga nisam vidio jer nisam bio na tom području.

19 P: Šta Vam je bilo rečeno kada je riječ o brojnosti ili veličini tih
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 jedinica koje su došle, a koje su bile iz Užičkog korpusa?

2 P: Al' /sic/ mi je komandir rezervne policije koji se nalazio sa 30
3 pripadnika u tom selu, muslimanske nacionalnosti, rekao da su već ovladali
4 dijelom lijeve i desne obale sela Kukavice... Kukavica i da počinju sa pucanjem,
5 razoružavanjem i ubijanjem civila.

6 P: U paragrafu 42 u Vašoj izjavi, Vi kažete da je 22. maja u 12h počelo
7 granatiranje. Recite da li je 22. maj datum koji Vi smatrate posebno važnim?

8 O: Da. Taj datum je obilježio totalni napad na grad i sva sela koja su
9 pripadala općini Rogatica, a pretežno naseljena sa muslimanskim stanovništvom.

10 P: Zbog tih napada koji su počeli 22. maja 1992., šta se dogodilo
11 selima, to jest, kao prvo, koja su sela bila napadnuta i kao drugo, šta se
12 dogodilo sa stanovnicima tih sela? Ako želite, možete se poslužiti ovim dokaznim
13 predmetom koji je na grafoskopu.

14 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Kad govorimo o ovom pitanju, mislim da bi
15 bilo korisno kada bi gospodin Harmon zamolio svjedoka da nam kaže da li je to,
16 da li su to njegova direktna saznanja, ili su to stvari koje je čuo iz prve ili
17 druge ruke.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, upoznajte nas kad budete
19 govorili šta ste vidjeli lično, šta ste čuli od drugih, a kada ste čuli nešto od
20 drugih, molim Vas recite nam od koga i kako su oni to saznali. Možete nastaviti.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Da. Pripadnici rezervnog sastava policije koji su se nalazili u
2 tom trenutku u muslimanskim selima su putem sredstava veze na moj pozivni broj
3 mi javili da je počelo granatiranje muslimanskih sela u 12 časova. Ja sam lično
4 bio u tom trenutku na području mjesne zajednice Kozići, nedaleko od mjesnog
5 ureda i tu sam tri sata proveo u skloništu čekajući prestanak minobacačke vatre
6 oružja iz protivavionskih topova, mitraljeza i tako dalje.

7 G. HARMON: [simultani prevod]

8 P: Za koja sela su Vam stigli izveštaji da su napadnuta?

9 O: Područje općine Žepa, komplet, mjesna zajednica, jer ona je 99%
10 muslimansko stanovništvo. Znači, komplet mjesnu zajednicu Žepa sa svim selima.
11 Komplet grad, jer su se predstavnici civilne vlasti nalazili na izlazu iz
12 Rogatice u mjestu Bijeljino Polje prema Pašić Kuli i zatim sela Starčići,
13 Pokrivenik, Lumbardići, Prosječevo, Mrgudići, /?Naota/, Radić Brda. Sve je
14 granatirano istovremeno za ta tri sata. Rejon sela Vražalice, Golubovići,
15 Ferizovići, Vragolovi, Kovanj, dok nisu granatirana sela Kosovo, Strmac, Burati,
16 Babljak, Tmurni dol, mali zaseok, koji su već bili predali...predali oružje...
17 jer te informacije su potvrđene kasnije prelaskom ljudi na teritoriju gdje se
18 formirala Teritorijalna odbrana ovih sela sa većinskim muslimanskim
19 stanovništvom.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kada je svjedok govorio o gradu, onda je
21 pokazivao na Rogaticu.

22 G. HARMON: [simultani prevod]

23 P: Gospodine, kao posljedica, nakon što su počeli artiljerijski napadi,
24 recite šta se dogodilo sa Muslimanima koji su živeli, na primjer, u samoj

25

26

27

28

29

30

1 Rogatici, šta su oni počeli raditi?

2 O: Mnogi su počeli da idu u srednjoškolski centar i u školu u Gračanicu
3 radi predaje, a bile su i određene snage koje to nisu htjele i nakon izvjesnog
4 vremena došlo je do sukoba sa dijelom muslimanskih snaga u samom gradu.

5 P: Kada kažete "muslimanske snage", možete li ukratko samo reći Sudu, na
6 što mislite kada kažete "muslimanske snage u gradu"?

7 O: To je muslimanski narod koji nije predao oružje.

8 G. HARMON: [simultani prevod] Zamolit ću da Vam se pokaže sljedeći
9 dokazni predmet i da ga se podijeli.

10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Ovo će biti dokazni predmet P571.

11 G. HARMON: [simultani prevod]

12 P: Gospodine, da li ste prije nego što ste došli danas u sudnicu već
13 vidjeli ovaj dokazni predmet?

14 O: Da.

15 P: Recite, što je to?

16 O: Ovo je lista stradalih civila tokom napada na područje općine
17 Rogatica od srpskih snaga.

18 P: Nećemo ulaziti u pojedinosti, ali, s obzirom da ste pregledali ovaj
19 spisak, recite da li ste lično poznavali bilo koga sa ovog spiska?

20 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, prije nego što se postavi još
21 neko pitanje vezano za ovaj dokument, mislim da bi trebalo saznati ko je
22 pripremio ovaj dokument. I ovo se čini da je svjedok prvi put vidio dokument -
23 prvi puta ovdje.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HARMON: [simultani prevod] Ovo je jedan dokument koji smo dobili od
2 službe *Rules of the Road*. To je spisak gdje imamo sedam stranica, dvadeset
3 osoba, radi se o ljudima iz raznih općina koji su bili ubijeni prema tvrdnjama u
4 Rogatici. Svjedok poznaje mnoge od ovih ljudi i -

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, Vi ne tražite od njega da
6 komentira sâm spisak, nego samo da kaže da li prepoznaje imena, da li zna nešto
7 o tim osobama.

8 G. HARMON: [simultani prevod] Da.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Spisak je tu zato da bi se mogli
10 prisjetiti svih imena. Možete nastaviti.

11 G. HARMON: [simultani prevod]

12 P: Gospodine, s obzirom da ste pogledali ovaj spisak, da li možete
13 potvrditi da na spisku ima osoba koje ste lično poznavali i za koje možete
14 potvrditi da su bile ubijene?

15 O: Da.

16 P: Da se sada pozabavimo jednom drugom temom, naime, ekshumacijom do
17 koje je došlo u Buljevcu 1998. godine. Da li ste Vi bili prisutni prilikom te
18 ekshumacije?

19 O: Da.

20 P: Molim Vas, ispričajte sucima ukratko nešto o toj masovnoj grobnici i
21 upoznajte ih malo sa nekim osnovnim pojedinostima vezanim za samu ekshumaciju.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Mi smo zvanično dobili informaciju od četiri preživjela Bošnjaka
2 koji su se bili predali i izrazili lojalnost srpskim vlastima tokom mjeseca maja
3 i juna. Negdje u prvoj polovini jula 1992. godine, ti ljudi iz...iz logora sa
4 autobusom su dovedeni na područje mjesne zajednice Kozići, u rejon sela
5 Duljevac, njih 28. Svih 28 Rajko Kušić sa svojim vojnim i paravojnim snagama je
6 stavio njih u živi štit -

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine, sada nam pričate o ljudima,
8 međutim, pitanje je bilo postavljeno u vezi sa ekshumacijom. Ako kasnije budu
9 potrebne neke informacije o tijelima ekshumiranim, gospodin Harmon će Vas to i
10 pitati. Ali sada Vas molim da se pozabavite samom ekshumacijom, na primjer, kada
11 je do nje došlo?

12 SVEDOK: Do nje je došlo 1998. godine kada sam ja imajući ove sve
13 podatke, otišao na lice mjesta gdje je se pokaz... po iskazima preživjelih
14 nalazila masovna grobnica. Sa gospodinom Amorom Maševićom i kolegama iz IPTF-a
15 pronašli smo tu lokaciju po kazivanjima jednog srpskog vojnika koji je bio
16 zarobljen tokom 1995. godine na goraždanskom ratištu i mi smo pronašli tu
17 grobnicu, zadokumentavali video-zapisom Amor Mašević je nakon sedam dana sa
18 ekspertnim timom se vratio i izvršio ekshumaciju 24 rogatička intelektualca i
19 ugledna građanina koji su se predali srpskim vlastima u mjesecu junu 1992.
20 godine. I njihova sahrana je izvršena nakon ekshumacije na jednom od sarajevskih
21 grobalja, na Bistriku.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamoliti ću Vas da ponovite zadnji dio
23 Vašeg odgovora - prevodioci ga nisu najbolje čuli - da onda nam mogu to prevesti

24

25

26

27

28

29

30

1 do kraja. Rekli ste da ste otišli na lokaciju za koju su preživjeli rekli da je
2 tamo masovna grobnica. Išli ste s nekim iz IPTF-a. Molim Vas, od tog trenutka na
3 dalje, molim Vas, ponovite šta ste bili odgovorili.

4 SVEDOK: Našli smo lokaciju masovne grobnice, izvršili dokumentovanje na
5 video-zapisu, lokacije i mjesta, a nakon sedam dana, ekspertski tim bosanskih
6 vlasti sa gospodinom Amorom i njegovim timom su otišli na istu lokaciju po
7 video-zapisu, i tuj su pronašli masovnu grobnicu, strijeljana 24 Bošnjaka koji
8 su se tokom maja, odnosno juna 1992. godine, predali srpskim vlastima na
9 području grada Rogatica i sa područja jednog dijela mjesne zajednice Seljani.

10 Poslije ekshumacije i identifikacije, njihova sahrana, dženaza je
11 obavljena na jednom od sarajevskih grobalja na lokalitetu Bistrik u Sarajevu.

12 P: Gospodine Alajbegoviću, da li ste Vi lično bili prisutni prilikom
13 ekshumacije?

14 O: Ne.

15 P: Da li je bio utvrđen identitet osoba koje su bile ekshumirane sa te
16 masovne grobnice?

17 O: Da.

18 P: Jeste li Vi poznavali neke ili sve od tih ljudi čija su tijela bila
19 ekshumirana iz te masovne grobnice?

20 O: Preko 90% su mi bili poznati.

21 P: Molim Vas, možete li reći Vijeću da li su to bili civili ili su to
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bili borci?

2 O: To su bili sve civili koji su se predali srpskim vlastima.

3 P: Da li znate šta su neki od njih bili po zanimanju?

4 O: Da.

5 P: Šta su bili?

6 O: Bila su dva doktora, više direktora radnih organizacija, privrednika
7 iz Rogatice, jedan broj maloljetnih, a jedan broj starijih seljaka koji su se
8 predali, kažem, iz sela mjesne zajednice Seljani i šire.

9 P: Zamoliti ću da sada pogledate paragraf 47 izjave koju ste dali
10 Tužilaštvu. U tom paragrafu opisujete jedno pismo koje ste dobili. Ne želim da
11 sada ulazimo u pojedinosti onoga što je navedeno u samoj izjavi. Da li ima i
12 nekih dijelova pisma koji nisu navedeni ovdje u paragrafu 47, dakle, koji nisu
13 citirani?

14 O: Da.

15 P: Molim Vas, recite nam, što je još bilo u tom pismu?

16 O: Ja sam lično dobio na ruke pismo od jednog zarobljenog maloljetnika
17 iz sela Starčića -

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine, pitanje je bilo šta se još
19 nalazilo u pismu što ovdje nije navedeno. Ja bih Vas zamolio da se na to
20 fokusirate zato što smo mi pročitali izjavu i trebate to da imate na umu. Molim
21 da nastavite.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Da. Pismo se može nadopuniti nedostatkom naslova "muslimanski
2 narode", znači, fali riječ "narode", i dole u potpisu "povjereništvo SDS-a
3 Rogatica", to fali u ovom pismu.

4 G. HARMON: [simultani prevod]

5 P: Je li bilo još nekih dodatnih sadržaja u pismu koji se ne vide u
6 onome što je navedeno u paragrafu 47?

7 O: Detalji su slični pismu i pismo se može naći u obavještajnom organu u
8 Goraždu.

9 P: Da li se spominjalo Muslimane u tom selu, a to se ne vidi u ovom
10 paragrafu koji je ovdje prikazan?

11 O: Da. Perspektiva muslimanskog življenja je u centralnom dijelu Bosne,
12 od Visokog do Zenice i to fali u tekstu u ovom paragrafu 47.

13 P: Da li u tom pismu postoji neka ponuda koja je data, a sadržana je u
14 ovom paragrafu?

15 O: Da. Ponuda je bila vrlo jasna: da do 15 augusta pošaljemo ženu, kojoj
16 oni garantuju bezbjednost u dolasku i povratku, radi predstojećih operacija i
17 čišćenja terena, i da će oni obezbijediti autobuse za prevoz civila, čime bi
18 očistili ovaj kraj od muslimanskih snaga.

19 P: Molim da pređemo na naredni dokazni predmet.

20 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To je dokazni predmet Tužilaštva broj
21 P572.

22 G. HARMON: [simultani prevod]

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Svjedoče, jesam li ja od Vas zatražio da pripremite dokazni predmet
2 572 kako biste pokazali lokaciju muslimanskih zajednica i srpskih zajednica
3 decembra 1992.?

4 O: Da.

5 P: Možete li da identifikujete na ovom dokaznom predmetu 572 gdje je
6 bila koncentracija muslimanskog stanovništva u decembru 1992.?

7 O: Da, to je obilježeno na ovoj karti. Ovo je područje koje obuhvata
8 mjesna zajednica, odnosno općina Žepa koja se već tada -

9 P: Za zapisnik, svjedok pokazuje pokazivačem na područje koje je
10 oivičeno zelenom bojom na vrhu karte. Izvolite nastavite, gospodine.

11 O: Zatim, područje mje... muslimanskih sela mjesne zajednice Kozići.

12 P: Za zapisnik, svjedok pokazivačem pokazuje područje u donjem desnom
13 uglu karte koje je oivičeno zelenom bojom.

14 O: I dio teritorije sela Vražalice.

15 P: Za zapisnik, svjedok pokazuje pokazivačem područje uokvireno zelenom
16 bojom u lijevom donjem uglu mape.

17 Na području koje se nalazi između ovih područja označenih zelenom bojom,
18 da li su krajem decembra 1992. bili tamo Muslimani i tamo živjeli?

19 O: Da.

20 P: Koliko?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: U zelenim?

2 P: Koliko je Muslimana stanovalo na područjima koja nisu oivičena
3 zelenom bojom?

4 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Molim Vas samo da se utvrdi veza, da li
5 postoji neko direktno saznanje ili slično -

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Valjda ne očekujete od svjedoka da ih je
7 on lično sve prebrojao. Mislim da bi sljedeće pitanje trebalo da bude koja je
8 baza njegovog saznanja jer nitko od njega ne očekuje da prolazi kroz sva sela i
9 broji stanovnike, to je doista sugestija koja više odmaže nego pomaže.

10 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Vezano za to, samo to nije bila moja
11 sugestija.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, to nije bila Vaša sugestija, ali
13 niste trebali da se uplicete i trebali ste da pustite da gospodin Harmon
14 nastavi.

15 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, ja samo vršim svoju dužnost.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite.

17 G. HARMON: [simultani prevod]

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 G. HARMON: [simultani prevod]

2 P: Gospodine, Vi ste pokazali tri područja u kojima su Muslimani bili
3 koncentrisani u decembru 1992. Ova druga područja koja nisu zaokružena zelenom
4 bojom, koja je bila većinska nacionalnost koja je stanovala na tom području.

5 O: Znači, u tom trenutku, već nije bilo Muslimana. Oni su svi dovedeni u
6 logore i... što znači da su već etnički bili očišćeni.

7 P: Da ponovno postavim pitanje. Molim Vas da saslušate pažljivo. Imate
8 kartu 572. Ona je pred Vama. Ja sam zatražio da identifikujete tri područja gdje
9 je bilo koncentrisano muslimansko stanovništvo u decembru 1992. i Vi ste
10 pokazali tri područja okružena zelenim, a preostali dio opštine Rogatica nije
11 zaokružen. Koje je bilo većinsko stanovništvo koje je stanovalo na tom dijelu
12 koje nije bilo okruženo zelenom bojom?

13 O: U trenutku 1992., decembar?

14 P: A u decembru 1992.

15 O: Srpsko stanovništvo.

16 P: Sljedeće pitanje, prema Vašim saznanjima, koliko je muslimana ostalo
17 na području koje nije okruženo zelenom bojom u opštini Rogatica u decembru
18 1992.?

19 O: To je ovo par sela što smo ranije govorili, al' su svi dovedeni u
20 logore u Rogaticu. Znači, nisu ni oni već bili u svojim domovima 1992., već su
21 bili u logoru u Rogatici.

22 P: Možete li da kažete Vijeću šta se dogodilo sa džamijama koje su
23
24
25
26
27
28
29
30

1 postojale u opštini Rogatica krajem decembra 1992.?

2 O: Da. Sve džamije, od dvije gradske do preko 30 džamija na području
3 sela općine Rogatica, osim džamije u selu Lubardiće su minirane i spaljene.

4 P: Jeste li to lično vidjeli ili ste o tome saznali od nekog drugog?

5 O: Tog trenutka ja nisam lično vidio, ali kasnije smo saznali od drugih
6 i polije k...k...kraja rata bio sam u prilici da obiđem mnoga mjesta i da se
7 uvjerim da tih džamija stvarno nema i u samom gradu je lokacija gdje je bila
8 džamija napravljeno parkiralište.

9 P: Sada bih Vam skrenuo pažnju na paragraf 52 izjave koju ste dali Uredu
10 tužilaštva. Možete li da obavijestite Raspravno vijeće o činjenicama na kojima
11 bazirate informaciju koja se nalazi u paragrafu 52?

12 O: Da. Misli se na muslimanski narod koji su došli da vide šta će se
13 dalje dešavati pred te zatočeničke logore, u škole, tuj su i zarobljeni,
14 zatočeni, mnogi su premlaćivani, mnogi likvidirani u toku noći odvedeni i do
15 danas se za mnoge ne znaju njihove lokacije gdje su pogubljeni, odnosno gdje su
16 te masovne grobnice u kojima još -

17 P: Gospodine Alajbegoviću, jeste li Vi to lično vidjeli, ili ste tu
18 informaciju dobili iz izvještaja?

19 O: Informacija je iz izvještaja i izjava ljudi koji su na određeni način
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 došli do vlasti Bosne i Hercegovine, odnosno Armije Bosne i Hercegovine.

2 P: Sada bismo pogledali paragraf 53. Vi tu dolazite do jednog zaključka,
3 možete li da kažete Raspravnom vijeću koja je činjenična osnova za zaključak
4 koji ste naveli u paragrafu 53. Koje su činjenice tu u pitanju?

5 O: Vrlo jednostavne. Da je politika SDS-a iz Rogatice slijedila zvanične
6 stavove politike SDS-a Republike Srpske na etničkom čišćenju, progonu i
7 stvaranju R... države Republike Srpske, što se potvrdilo i u praksi jer su sve
8 komande dolazile sa najvišeg do nižih nivoa.

9 P: U Vašem iskazu pismenom, Vi ste rekli: "... da su politika i SDA iz
10 Rogatice...", da Vam pročitam kompletan odgovor: "Da su politika i strategija
11 SDA iz Rogatice su pratile zvanične stavove i politiku koju su imali i slijedili
12 pripadnici SDS-a Republike Srpske."

13 Da to malo dalje ispitamo. Koja je činjenična osnova, koje su činjenice
14 koje ste Vi imali na raspolaganju, a koje su pokazivale da su Srbi izvodili
15 dobro planiranu široku operaciju na najvišem nivou? Koje su činjenice osnova za
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Vaš zaključak?

2 O: Činjenice su izvođenje borbenih dejstava prema teritorijama gdje su
3 se Muslimani skoncentrisani... skoncentrisali i cilj bio je da se protjeramo i
4 očistimo i sa tih krajeva, što znači da je bilo sve planirano sa najvišeg nivoa
5 i režirano do nižih komandi kako bi se protjerali Muslimani.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine, postavljeno Vam je pitanje o
7 činjenicama. Jasno je koji je Vaš stav, ali to što ste naveli nisu činjenice.
8 Ako kažete "najviši nivo komande", kako Vi znate da je to bio najviši nivo
9 komande, a ne neki drugi novo ili da nije bilo nikakvog nivoa?

10 SVEDOK: Pa da, moglo se osjetiti jer su imale vojne formacije, na
11 raspolaganju su imali teško naoružanje, avijaciju, sve ono što je bilo na
12 raspolaganju bile je, ovaj... upereno protiv progona Muslimana sa tih područja -
13 formiranje logora...

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Oprostite, želim Vas shvatiti. Rekli
15 ste: "Imali su oružje, avijaciju, a to nije bilo na raspolaganju ni na kojem
16 nivou osim najvišeg." Da li je to tačan način da se shvati ono što ste Vi rekli?
17 Dakle, to je jedna činjenica koja podržava Vaš zaključak. Znači, to je to
18 oružje.

19 SVEDOK: Da.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li nam navesti slične činjenice?

21 SVEDOK: Zatim ultimatumima kroz pregovore - da predamo oružje, da budemo
22 lojalni srpskim vlastima, u protivnom, bićemo prognani i etnički očišćeni sa tih
23 prostora i to se dešavalo u /?na/ određenim teritorijama, bez obzira na
24 lojalnost i

25

26

27

28

29

30

1 predaju oružja. Na o...ova tri pravca gdje su bile koncentrisane muslimanske
2 snage, poslije onog pisma napravljene su 1993. operacije, odnosno 1995. za
3 enklavu Žepa i očišćen je i taj dio općine Rogatica od Muslimanskog
4 stanovništva. To je jedna od činjenica.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi kažete: "Ako uporedim s onim što znam
6 da se dogodilo u Rogatici, i u Žepi, i onda mogu izvesti zaključak da je to
7 moralo biti organizovano na najvišem nivou zbog toga što postoji neka
8 konzistentnost ili neki obrazac." Gospodine Harmon, ne znam da li želite
9 nastaviti dalje s ovim?

10 G. HARMON: [simultani prevod] Nemam više dodatnih pitanja, završio sam
11 glavno ispitivanje.

12 Hvala Vam, gospodine Alajbegoviću.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Lukas, ja mogu da Vam kažem da
14 započnete sa svojim unakrsnim ispitivanjem.

15 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Samo jedna stvar, sjetite se tamo negdje
16 na strani 89 sam iznijela jedan prigovor koji ste Vi iznijeli kao uplitanje u
17 ono što radi gospodin Harmon. Ja sam samo pokušavala da pomognem. Mislim da je
18 važno kad se izvode glavni dokazi da se izvori činjenica saznaju. U svakom
19 slučaju, gospodin Harmon je rekao da će doći do baze za saznanja i ako pogledate

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 stranicu 89, ustvari, baza za saznanje nije iznijeta i ja mislim da prije no što
2 završimo glavno ispitivanje da bi trebalo da se sazna konačno da li je to
3 saznanje bilo iz prve ili iz druge ruke.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Slažem se s Vama. U isto vrijeme, ja ne
5 bih očekivao od gospodina Harmona da... On je postavio pitanje, a ono nije bilo
6 odgovoreno i ja priznajem isto tako da niste tada pomogli, ali u ovom trenutku,
7 sad pomažete.

8 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Alajbegoviću, gospodin Harmon
10 je imao nekih poteškoća da dobije odgovor na pitanje koliko je Muslimana ostalo
11 u decembru 1992. na području koje nije zaokruženo zelenom bojom, a onda ste
12 rekli da su odvedeni u logore. Ali koliko ih je još bilo tamo koji su živjeli u
13 svojim domovima na područjima koja nisu bila označena zelenom bojom?

14 SVEDOK: Da. To je bilo selo Burati.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I oni su još uvijek tamo živjeli. Molim
16 Vas da pokažete selo Burati.

17 Zamolio bih da se ponovo mapa stavi na grafoskop.

18 Molim Vas da nam pokažete to selo.

19 SVEDOK: To je jedno selo bli...blizu magistralnog puta prema Rogat...

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Sarajevo - Rogatica kod mjesta Stjenice.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li da shvatim da su tamo Muslimani
3 još uvijek živjeli u svojim vlastitim kućama u decembru 1992.?

4 SVEDOK: Povremeno.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A šta mislite kad to kažete? Mislite da
6 nisu svi živjeli, ili da su živjeli jedno vrijeme, pa jedno vrijeme nisu?

7 SVEDOK: Jer su odvođeni da pruže logističku pomoć srpskoj vojsci na
8 linije fronta i da rade određene aktivnosti za srpsku vojsku po poljima, po
9 gradu, i tako. I oni su 1995. razmijenjeni.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Osim sela Burati, gdje je još
11 uvijek bilo Muslimana koji su živjeli na području koje nije označeno zelenom
12 bojom i koliko ih je bilo?

13 SVEDOK: Mali broj. Selo Osovo i Okruglo, takođe su oni povremeno
14 dovodeni... dovodeni u logore, zatim, iskoristili se za kopanje rovova. Neki su
15 likvidirani, neki su preživjeli.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ukupno uzevši, koliko je Muslimana još
17 uvijek živjelo u ovim područjima koja nisu označena zelenom bojom. Kažem
18 približno, ne tražim od Vas u ovom trenutku tačan broj.

19 SVEDOK: Oko sto... oko stotinjak.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A to je uključujući sva ova sela koja
21 ste upravo spomenuli?

22 SVEDOK: Da.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na osnovu čega kažete da je bilo
24 otprilike stotinu? Na čemu se temelji ova procjena ili ovaj broj?

25 SVEDOK: Kada su razmijenjeni 1995., u zatvoru "Kula", u tadašnjem
26
27
28
29
30

1 srpskom dijelu Sarajeva, oni su došli na područje Federacije i ja sam bio u
2 prilici da sa njima kontaktiram, obavljam intervju i da dođem do tih podataka.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je mogao biti i veći broj ako svi
4 nisu razmijenjeni, što znači da su neki možda mogli još i da ostanu tamo?

5 SVEDOK: Ne, niko nije ostao.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To znači da nakon razmjene više nije
7 bilo Muslimana koji su živjeli na tom području koje nije bilo oivičeno zelenom
8 bojom. Kako ste Vi to znali, odnosno, kako ste Vi mogli da to provjerite?

9 SVEDOK: Znali smo da su ostale dvije porodice u gradu i kakva je njihova
10 sudbina bila ja ne znam, ali znam da su ostali u gradu i do kraja rata i da li
11 su razmijenjeni ili poslani u treće zemlje, ja to ne znam.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, ja sam pokušao da
13 razjasnim jedan dio pitanja.

14 G. HARMON: [simultani prevod] Nemam više pitanja.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Lukas, mi sada imamo manje od 15
16 minuta, ako ima nekih od urgentnih pitanja, molim da pokrenete, a nastaviti ćemo
17 sa unakrsnim ispitivanjem.

18 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Organizovali smo sastanak sa gospodinom
19 Krajišnikom u 6 sati večeras.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li će svjedok o tome biti
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 obaviješten?

2 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Svjedok ne mora to da zna.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavljamo sutra s radom u 9h u istoj
4 sudnici i tada ćemo Vas vidjeti. Želim Vas upozoriti da ne razgovarate ni sa kim
5 o svjedočenju koje ste dali i o onome o čemu ćete biti sutra unakrsno ispitivani
6 od Obrane.

7 Molim poslužiteljicu da isprati svjedoka iz sudnice.

8 SVEDOK: Hvala.

9 [Svedok se povlači]

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Lukas, Vi planirate sastanak za
11 6h popodne?

12 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, časni Sude, razgovarala sam sa
13 gospođom iz Sekretarijata i ona će nam pomoći da se organizuje prevodilac.
14 Naravno, pitanje dobivanja prevodioca za sastanke sa gospodinom Krajišnikom
15 postaje sve teže i teže.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, to znam, ali drago mi je da čujem
17 što Sekretarijat čini sve da pomogne Obrani.

18 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, oni to čine.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Završavamo sa radom i nastavljamo sutra
20 ujutro u 9 sati, a usput želim da se ispričam zato što smo radili pet minuta

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 duže.

2 ... Sednica završena u 13.50h,

3 Nastavak zakazan za sredu,

4 30. marta 2005. u 9.00h.

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 29.03.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladen sa transkriptom na engleskom jeziku.